

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apskeltimui kainą klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiu nors reikalais adresuokite:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegulis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 16

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS., BALANDŽIO-APRIL 18, 1923.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai
plati-
kos pro-

Kunigas užmušė kunigą.

TRAGEDIJA ĮVYKO KATALIKŲ KLEBONIJOJ.

Nesutikimai kilo turbūt dėl jaunos gospadinės.

Kalamazoo miestelyje, Michigano valstijoje, šv. Augustino katalikų klebonijoje įvyko kruvina tragedija 12 balandžio vakarą. Kunigas vikaras Dillon užmušė kun. Henry O'Neil'ą, parapijos kleboną. Nudėjęs savo viršinkelę, jaunas kunigas pranešė apie tai telefonu policijai, kuri tuojau atvažiavo ir suėmė jį.

Tragedija įvyko valgomam kambary, kur buvo trys kunigai: užmuštas, užmušėjas ir vienas svečias. Ginčas prasidėjo valgant vakariene. Užmušėjas sako, kad klebonas visuomet jį persekiojęs ir norėjęs išvesti laukan. Tą vakarą prie vakarienės jis liepęs jam sūpakuoti savo daiktus ir išsinešti. "Aš tuojau atsikėliau nuo stalo", sako kun. Dillon, "ir užlipau ant viršaus pakuočius, bet aš pripakavau ne valizą, o revolverį. Nulipęs žemyn aš nemaniau šauti; aš norėjau priversti kleboną prisipažinti, už ką jis mane persekioja; bet kada aš pamaciau, jog jis griebe druskinę ir taikė į mane sviesti, aš paleidau jį du šūviu. Kas atsitiko vėliau, aš gerai jau nebeatsimenu".

Iš viso kun. Dillon paleido jį kleboną O'Neil'ą keturis šūviu, ir visus keturis pataikė. Klebonas krito negyvas ant vietos.

Tą patį maž daug papasakojo ir buvęs tenai trečias kunigas. Taigi delko tėdų "dusių ganytojų" tarp savų piovėsi, aiškiai nepasakytą. Bet labai galimas daiktas, kad įdėd mūšėsi už jauną gospadinę.

Kada šitas skandalas išėjo aikštėn, katalikų vyskupas Gallagher Detroite tuojau apskelbė, kad užmušėjas esąs "nepilno proto". Ir jo advokatas bandė jį ginti kaip "beprotį".

Bet pats kun. Dillon už protestavo prieš bandymą padaryti jį "bepročiu". Aš esu pilno proto ir aš žinau, kodėl aš jį šoviau, jis pareiškė. Aš prisipažįstu prie kaltės, jis sakė toliaus, ir reikalauju, kad teismas mane teistų kaip reikia.

Kadangi užmušėjas prisipažino prie kaltės, tai bylos nagrinėjimas buvo nereikalingas ir ši panelė kun. Dillon likos nuteistas kalėjimui iki gyvos galvos.

FABRIKA BĖGA NUO 18 VALANDŲ.

Taunton, Mass. — Guminių automobiliams ratų dirbtuvė pabėgo iš šio miestelio į Connecticut valstiją, nes čia įvesta 48 valandų darbo savaitė. Connecticut valstijoje kompanija gali versti savo darbininkus dirbti 54 valandas į savaitę.

LIETUVIS UŽMUŠE IR SUŽEIDĖ 5 ŽMONES.

Ties Pittsfieldu, netoli Bostono, pereitą nedėdienį buvo toks atsitikimas. Ant gatvės stovėjo burių žmonių ir laukė strytkario. Tuo tarpu ta gatvė atžė visu smarkumu automobilius ir šovė tiesiai į stovinčius žmones. Du stovinčiųjų tapo ant vietos užmušti, o trys sunkiai sužeisti. Nėgana to, automobilas išmušė vienai motinai kūdikį iš rankų ir pasigavęs jį ant sparno nusinešė. Niekas nespėjo nei numerio to automobilio išsitemyti. Bet ant rytojaus policija sužinojo, kad pas tūlą Millerį, Pittsfielde, atsirado lygiai toks vaikas, kaip tas, kuris buvo nuneštas automobilis. Policija nuvyko pas tūlą Millerį, ir jis prisipažino prie kaltės. Jis tuojau buvo areštuotas ir uždarytas kalėjime be kaucijos. Jį kaltina žmogžudystėje. Manoma, kad jis važiuoja girtas, nes jis jau pirma buvo pagautas girtas automobilium važiuojant.

"Boston American'o" pranešimu, policija sužinojusi, kad tas žmogus esąs atvažiavęs čionai apie 12 metų atgal iš Lietuvos, ir kad tikroji jo pavardė esanti ne Miller, bet Mallinasey.

Tokiom pavardėm lietuvių nėra, bet galimas daiktas, kad tai yra anglų laikraštyje iškraipytas Malinauskas arba Miliauskas.

MARTINAS RAKAVIČIUS UŽMUŠTAS.

Balandžio 11 d. Augustoj, Maine'o valstijoje, tapo traukinio užmuštas Martinas Rakavičius, 42 metų amžiaus lietuvis. Pirmą Rakavičius gyveno Millinocket miestelyje. Keli metai atgal jis tenai tapo įpainiotas į muštynes ir buvo nuteistas nuo 4 iki 8 metų kalėjimo. Kalėjime jis sėdėjo Augustos mieste. Atsėdėjęs keturis metus jis buvo išleistas po policijos priežiūrą ir dirbo popieros dirbtuvė. Einant jam skersai geležinkelio ties dirbtuvė perėjoj sėdėjo užbėgo traukinys ir ant vietos jį užmušė. Dirbtuvės užveizda sako, kad Rakavičius buvęs labai ramus ir šėryras darbininkas.

Vėlonis išgyveno Amerikoje jau 12 metų. Lietuvoje jis turi pačią ir šią vasarą rengėsi pas ją važiuoti. Millinocket'e gyvena jo brolis.

AREŠTAVO 19 MERGINŲ ŠOKIŲ MOKYKLOJ.

Japoniečių šokių mokykloje New Yorke policija areštavo 19 jaunų merginų ir patį mokyklą vedėją. Merginos buvo sumintos delto, kad neprideramai buvo apsidėjęsios, o savininkas delto, kad vedė mokyklą be leidimo. Laikė tų šokių buvo ir vyrų, bet pajutę policiją jie pabėgo.

DEPORTUOJA KOMUNISTŲ HARRISĄ.

Zydelis Jacob Harris, kuris buvo nuteistas už banditizmą 20-čiai mėnesių kalėjimo New Yorke, pereitą savaitę užbaigė savo bausmę ir likos atgabentas ant Ellis Island salos, iš kur jis bus deportuotas Rusijon kaip nepageidaujamas ateivis. Rusijon jį deportuoja delto, kad budamas kalėjime jis nuolatos peikė Ameriką, o garbino bolševikų Rusiją. Tečiaus prieš deportavimą jis protestuoja ir šaukiasi į savo draugus, kad jį gelbėtų.

234 ŠVEDAI ATSIVEŽE MILIONĄ DOLERIŲ.

Pereitą savaitę New Yorkan atvyko iš Skandinavijos 234 ateiviai, kurie išvisio parodė imigracijos inspektorius milioną dolerių atsivežtų su savim pinigų. Juos įleido čionai be jokių kliūčių. Visi jie važiuoja į vakarines valstijas farmeriauti.

PHILADELFIJOS POLICIJA PALAIKO SALIUNUS.

Blaivybės agentas P. L. Asher, atvažiavęs iš Washingtono į Philadelphiją salinių naikinti, pasakė, kad miesto policija Philadelphijoje esanti didžiausia salinių palaikytoja. Policininkai tenai nurodinėja žmonėms turėti kaip galima gauti išsigerti.

WEST VIRGINIJOS APKALTINO 32 ANGLIAUSIUS.

West Virginijos valstijoje grand jury apkaltino 32 mainerius už ginkluotą sukilimą prieš kasyklų savininkų despotizmą Logano paviete 1921 metų vasarą. Kasyklų kompanijos butinai nori išnaikinti tenai angliausių organizaciją.

PENNSYLVANIJOS ŽIEMA.

Apie Altooną, Penssylvanijoje, pereitą subatą prisnigo pusė pėdos sniego. Vėjas ir šaltis perėjo per visas rytų valstijas. Sniegas pasirodė net Washingtono. Bostono gyventojai pabūdė šio panelio ryta taipgi nustebo, pamatę baltus stogus ir gatves. Ir oro būras pranašauja daugiau šalčių. Nejaugi atsikartos 1816 metai? Tuomet Amerikoje irgi nebuvo vasaros?

KITA KOMUNISTŲ BYLA PRASIDĖJO.

Ši panelė St. Josepha miestelyje, Michigano valstijoje, prasidėjo kita komunistų byla. Del Fosterio kaltumo prisaikintųjų suolas nusitaikė, tai dabar prieš teismą statoma komunistų lyderis Rutenberg iš Clevelando.

NEW YORKE ATSIDARĖ DARBININKŲ BANKAS.

Pereitą subatą New Yorke atsidarė pirmutinis darbininkų bankas po Nr. 103 East Fourteenth st. Banką steigė rusiuvų unija, Amalgamated Clothing Workers of America. Tuojau 1,300 darbininkų padėjo į tą banką \$500,000.

Trockis jau nebe komunistas.

JIS REMIA PRIVATINĘ NUOSAVYBĘ.

Ir stoja už bendradarbiavimą su užsienio kapitalistais. Maskva. — Bolševikų karės ministeris Leonas Trockis jau nebe komunistas. Nors jis da priguli prie tos partijos ir tebėra vienas žymiausių jos narių, bet jo nuostatymas jau aiškiai linksta kapitalizmo pusėn. Iš visų komisarių jisai tvirtiausia stoja už bendrą veikimą su užsienio kapitalistais. Jisai remia privatinę nuosavybę ir sako, kad kitaip Rusija negalės pasikelti iš griuvėsių. Visas fabrikas, kurios buvo nacionalizuotos ir kurios valdžiai neapsimoka, jįsai pataria atiduoti privatiems kompanijoms ir tegul jos jas veda, jei tik nori. Kad patraukus Rusijon daugiau kapitalistų iš užsienio, Trockis pataria duoti jiems kuodidžiausių koncesijų. Tegul jie sau daro biznį kaip jiems patinka, tik tegul vysto industriją ir tegul duoda Rusijos darbininkams darbo. Nėgana to, Trockis pataria atsukti darbo įstatymą, kuris reikalauja, kad nacionalizuotas pramonės kontroliuotų darbininkų komitetai; tie komitetai turi but panaikinti, jis sako, o jų vieton turi but pastatyti eksportai.

ARCIVYSKUPAS TICHONAS PRIEŠ TEISMĄ.

Bolševikų valdžia Maskvoje dabar traukia teisman arcivyskupą Tichoną, galvą visos Rusijos cerkvų. Jis kaltinamas tokiu pat prasi-kaltimu, kaip katalikų arcivyskupas Cieplikas ir sušaudytasai pralotas Butkevičius. Tichono byla prasidės 23 balandžio. Sakoma, kad tuo tarpu bolševikai ketina suaukti cerkvų kongresą tikslu nuvilti Tichonui arcivyskupo rubus, taip kad jį teismas galėtų teisti kaip paprastą žmogų, o ne kaip cerkvės galvą.

SOCIALISTAI RODU EUROPAI KELIĄ.

Šiomis dienomis Berline įvyko Anglijos, Francijos, Belgijos, Italijos ir Vokietijos socialistų suvažiavimas tikslu atrasti Europai išėjimą iš tos suirutės, kurioje įvedė kapitalistų šeimininkavimas. Socialistai nurodo šitokią kelią: visų pirma Vokietija turi pasizadėti savo išeimiai ir iš dalies savo darbininkais atstatyti sugriautus Francijos ir Belgijos plotus; paskui, visos karės skolos tarpe aliantų turi but panaikintos ir proporcingai tur but sumažinta Vokietijos skola; toliaus, francijų karinės spekos ant kairiojo Reino kranto turi but paleistos, o tas kraštas pavestas Tautų Lygos priežiūrai. Tikta panaikinus skolas, paleidus armijas ir stojus visiems darban, sugriautą Europą gali but atstatyta. Kitokio išėjimo nėra.

VOKIETIJOJ LAVONAI LAIDOJAMI BE GRABŲ.

Berlino žiniomis, Vokietijoje dabar ineina madon laidoti lavonus be grabų, nes grabai baisiai brangiai atsieina. Iš namų numirelis išvežama grabe, bet tas grabas taip padarytas, kad nuleidus jį duobėn, jo dugnas atsidaro, kunas nusileidžia ant žemės, o grabas iškeliamas tuščias ir vartojamas kitiems numireliams.

Markės kursui nupuolus, sermenis atsieina taip brangiai, kad neturtingi žmonės nebeįs gali numirelį palaidot, todėl daugelyje vietų miestų valdžios numirelius laidoja Saksonijoje numireliams laidoti pradėta daryti storos popieros dėžės, vietoje grabų.

UŽDEJO 75,000,000 MARKIŲ PABAUDOS.

Francuzai uždejo vokiečių miestui Duisburgui 75,000,000 markių pabaudos užtai, kad kažkas sugadino telegrafo vielas.

FRANCUZAI UŽMUŠE 51 VOKIETIŲ IR GAVO TIK 238,000 TONŲ ANGLIES.

Esseno žiniomis, per tris mėnesius okupacijos, francuzai užmušė Ruhro krašte 51 vokiečių ir gavo vos tikta 238,000 tonų anglies. Be okupacijos, geruoju, jie būtų gavę per tą patį laiką 4,200,000 tonų.

PATARIA APSKELBTI RUSIJAI BOIKOTĄ.

Susirinkę Paryžiuje rusų reakcininkai išleido į visą pasaulį atsisaukimą, patardami apskelbti Sovietų Rusijai visąsietinį boikotą ir pertraukti su ja visus reikalingus. Reakcininkai nori pavartoti prieš Rusiją tokį spaudimą delto, kad ji pradėjo persekioti kunigus ir popus.

BUVUS GUBERNATORIUS EINA KALĖJIMAN.

Advokatas ir politikie-rus Bilbo, buvęs Mississipi valstijos gubernatorius, pereitą savaitę likos nuteistas 30-čiai dienų kalėjimant užtai, kad šaukiamas nestojė į teismą kaip liudininkas.

SOKO 66 VALANDAS BE PERTRAUKOS.

Houston, Tex. — Miss Magdalena Williams, 19 metų amžiaus mergina, išsoko čia 65 valandas ir 53 minutes be jokios pertraukos. Tula Helena Mayer, 21 metų amžiaus mergina, Clevelande išsoko 52 valandas ir 16 minučių be pertraukos, sustodama tikta persiauti, nes besokant jai ant kojų nuplyšo 6 poros pancekų ir 4 poros čeverykų. Ji soko su septyniais vyrais, persimaidydama su jais 10 kartų.

AREŠTAVO MOTERĮ UZ UŽMUŠIMĄ PLEŠIKO.

Worcesteris likos areštuota tula Armie di Pari, kuri darė kraštui didelių nuostolių. Tečiaus šita suma gali būti paimti kaip pa-

Vokiečių valdžiai dar nori jau taikytis.

SIULO AMERIKOS PLANĄ.

Galėtų užmokėti aliantams 30,000,000,000 aukso markių.

Vokietijos užsienio reikalų ministeris Rosenberg ši panelė aiškiai pasakė Reichstage, kad Vokietija nori taikytis su Francija, jei pastaroji atmainytų karinę savo nusistatymą ir pasidarytų kiek sukalbamesnė.

Šitas pareiškimas buvo kaip ir atsakymas į francuzų premjero Poincarės kalbą, pasakytą pereitą nedėdienį Dunkirko mieste. Toje kalboje francuzų valdininkas aiškino, kad tikta spēka Francija gali priversti Vokietiją užmokėti karės kontribucijas, ir todėl tikta spēka ji turinti vartoti.

Vokietijos ministeris šita mintį kritikavo. Jisai nurodė, kad prievarta visados iššaukia pasipriešinimą, ir kad pati Francija, pradėjusi spēką vartoti, iki šiol neka laimėjo.

"Liudnas dalykas", sako Rosenberg, "kad per istisus šimtmečius Francija ir Vokietija niekad negalėjo pasiekti tikros taikos. Pirmą vieną šalis, paskui kita pėmė viršų. Gali buti, jog sunkiau yra išlaikyti nuosakumas turint viršų karštami francuzų temeramentui, negu šaltesniam vokiečių būdui, bet nuosakumo stoka visuomet buvo trumparegių politika."

Vokietijos ir Francijos žmonės teturj tik vieną pasirinkimą — arba sykiu gyventi, arba sykiu žuti suirutėje, sako vokiečių užsienio reikalų ministeris. Jei Francija panorės pripažinti Vokietijai gyvenimo ir laisvės teisę, jei ji taip pat panorės suprasti, jog Vokietijos liaudis neturi blogų tikslų linkui Francijos žmonių, tai taika galės įvykti.

Susitaikyti galima. Amerikos valstybės sekretorius Hughes yra pasiūlęs paskirti ekspertų komisiją, kad ji ištyrtų, kiek Vokietija gali užmokėti ir kokiū būdu mokėti. Vokietija turėtų to komisijoje lygias teises su aliantais. Ir ka šita komisija nutartų, su tuo turėtų susitikti aliantai ir vokiečiai. Su šituo planu Vokietija sutinkanti, tegul tik Francija jį parems.

Praėjusį sausio mėnesį Vokietija buvo pasirengusi sulgt aliantams išvisi 30,000,000,000 aukso markių ir svarantuoti tą sumą savo pramone. Tai buvusi angščiausia suma, kokią tuo laikui Vokietija galėjo apsimti užmokėti. Be abejonės, šandien Vokietija tiek pasiūlytų jau negalėtų, nes įsilaužę francuzai sušmoralizavo visą pramonę ir prekybą, prikdarė kraštui didelių nuostolių. Tečiaus šita suma gali būti paimti kaip pa-

nenorės, tai ulio Pilietis. ko daugiau —

tiktai laikyti TH. N. J. no ir tylosis žinojasi savo cūzų prievartkais.

— jau buvo ra- ANGLIJOS Itynes, kurias KAI PRIEŠE drg. Bie- OKUPĄ Komunistų

Anglijos nūp nors šias Darbo Partija vti. Prieš tai reencijoj Londonis, kad žmo- Ruhro okupacij, neitų. Bet rezoliucijoj reik komunistų visa svetimšalių aūsė ir i Vokietijoj angai atsi- butų is Vokietijoj angai atsi- Vokietijos socialistų sūsi- Crispian, kuris dar spēka konferencijoj, pas. Tokių Vokietijos socialistų teptyni- dauja, kad vieni ašarelis, Vokietijos nesitrauklį dar pasilikę francuzai vie, buvo tįs bus daug žiauresni. a ir Francuzų socialistų apa- vas Loguet pasakė, kad ie komunistai nebutų suskala, socialistų organizaciją iš spēką vartoti, iki šiol neka laimėjo.

"Liudnas dalykas", sako Rosenberg, "kad per istisus šimtmečius Francija ir Vokietija niekad negalėjo pasiekti tikros taikos. Pirmą vieną šalis, paskui kita pėmė viršų. Gali buti, jog sunkiau yra išlaikyti nuosakumas turint viršų karštami francuzų temeramentui, negu šaltesniam vokiečių būdui, bet nuosakumo stoka visuomet buvo trumparegių politika."

Vokietijos ir Francijos žmonės teturj tik vieną pasirinkimą — arba sykiu gyventi, arba sykiu žuti suirutėje, sako vokiečių užsienio reikalų ministeris. Jei Francija panorės pripažinti Vokietijai gyvenimo ir laisvės teisę, jei ji taip pat panorės suprasti, jog Vokietijos liaudis neturi blogų tikslų linkui Francijos žmonių, tai taika galės įvykti.

Susitaikyti galima. Amerikos valstybės sekretorius Hughes yra pasiūlęs paskirti ekspertų komisiją, kad ji ištyrtų, kiek Vokietija gali užmokėti ir kokiū būdu mokėti. Vokietija turėtų to komisijoje lygias teises su aliantais. Ir ka šita komisija nutartų, su tuo turėtų susitikti aliantai ir vokiečiai. Su šituo planu Vokietija sutinkanti, tegul tik Francija jį parems.

MARŠALAS FOCH LENKIJOSJ.

Berlino žiniomis, Lenkijon atvykęs francuzų karvedys Foch su keliais kitais generalais. Išrodo, kad lenkai rengiasi karėn ne juokais.

Drg. Bielinio prakalbų maršrutas.

Balandžio 21 d. drg. Bielinis jau atvažiuoja į Bostoną ir tuojau pradės šitoj aplinkinėj darbuotis.

W. Lynne prakalbos bus 22 balandžio 2 val. po pietų, Lietuvių Salėj.

So. Bostone vakariene tą patį vakarą Lietuvių Salėj.

Norwoode prakalbos 23 balandžio 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėj.

Cambridge prakalbos 24 balandžio 7:30 val. vakaro po Nr. 40 Prospect st.

Peabody prakalbos 25 balandžio 7:30 val. vakaro po Nr. 25 Sherman st.

So. Bostone prakalbos 26 bal. 7:30 vakaro, Lietuvių Salėj.

Montelloje prakalbos 27 bal. 7:30 val. vakaro, Tautiš-kame Name.

Haverhillyje prakalbos 29 bal. 2 val. po pietų, Lietuvių Klube.

Lawrence prakalbos 1 gegužės 7:30 val. vakaro. Salė tikrai da nežinoma, bet veikiausia bus po Nr. 41 Berkley st.

APZVALGA

LENKAI KAIP ŠMEIŽIMO ĮRANKIS.

Be galo yra idomų prisiminimų, kaip priešingos klerikalios partijos veda tarp savų. Idomus yra tos kovos būdai, idomus jos įrankiai.

Jena pusė stengiasi priešininką kuoduoti, apjuodinti visuomenės akys. Tuo tikslu opozicijai atstovai visokiais ir visuomet risantys tokiais elementais, kurie neturi simpatijų.

Joje anarhistas, kuris anais metais, kaip McKinley, prieš anarhistus, baisi neapykanti. Todel, kad kapitalizmas, kuris šmeižiuoja, kaip streikas, tai vadinama tuojaus, kad tai esąs darbas. Darbininkai patenkinti, visai nenori, kad keliai su darbininkais, pasaugojus darbininkus reikala.

Uomet Amerika, su Vokietija ir spauda sukurs didžiausią neapykanti, tai visos darbininkų organizacijos buvo vadinti „vokiečių padarai“. Kuomet viso pasaulio Rusijos bolševikus, viena klerikalai politinius ir ekonominius savo priešus vadina „bolševikais“, nors tikrybėje jie nieko bendra su bolševikais ir neturi.

Tai taip yra pas svetima.

Pas mus gi, lietuvius, didžiausia tautinė neapykanti dabar pakilus prieš lenkus. Ir delto partinė mus kovoję lenkai nuolat vartoja kaip įrankis šmeižimui savo oponentų. Pavyzdžiui, Brooklyno „Vienybė“ ir kiti tautininkų laikraščiai nuolat rašo, kad klerikalai parduoda Lietuvą lenkams. Tuo tarpu gi So. Bostono tautininkų organas, turėdamas piktumą ant „Keleivio“, šaukia, būk „keleiviečiai“ esą „lenkberniai“. O klerikalai spauda vienu balsu šaukia, kad didžiausi „lenkberniai“ yra tautininkai.

Tai jau tokia buržuazijos grįžtintis lyginti savo oponentus su tais elementais, prieš kuriuos yra pakilus visuomenės upas.

Tiesa, musiskiai klerikalai ir tautininkai da nėra tikroji buržuazija. Jie prie to nepriaušo. Bet jų tendencija yra grynai buržuazinė. Jie uoliai gina privatines nuosavybės teises; jie šmeižia darbininkų organizacijas, o rinkimuose visuomet agituoja ir balsuoja už buržuazines partijas: demokratų ir republikonų. Todel ir kovodami savo tarpe, arba šmeiždami socialistus, jie visuomet vartoja grynai buržuazinę metodą. Jie nekritikuoja savo oponentų principų, bet žaizdami ant minios jausmų, stengiasi sukurstyti juos neapykantą prieš savo priešus.

Šiandien pas juos šmeižimų kampanijai vartojami lenkai; rytoj gi, kad jie patys su lenkais susivienys, jie vadins savo oponentus „žydberniais“, o po ryt da kitaip. Buržuazija ir jos uodegos (musiskiai klerikalai ir tautininkai) elgiasi taip delto, kad jie neturi kuo patraukti

savo pusėn minių. Jų programos darbininkams nieko nežada, ir jų tikslas — ne darbininkų reikalus ginti. Teisybės jie pasakyti nedrįsta ir negali. Todel jie mulkina minias. Jie apsimeta karštais „patriotais“ ir dedasi dideliais savo „tėvynės“ gynėjais. Ir kad išrodytų, jog jie geresni už kitus, jie užsiima ant savo oponentų ir vadinia juos „lenkberniais“, „žydberniais“ ir tt.

Susipratę darbininkai tuos ponus pažįsta ir ant „patriotiškų“ jų meškerės nesiduos pasigauti. Bet klerikalai nesupratusi žmogų jie gali suklaidinti, todel tokiu reikalingas perspėjimas.

Darbo žmogus visuomet turi atsiminti, kad principaliai pasaulyje yra tikrai dvi priešingos pusės, ir kad jos dalijasi nesulyg tautų, bet sulyg klesų: vienoj pusėj stovi išnaudotojų kles, kitoj — išnaudojamųjų.

Išnaudojamųjų kles susideda iš visų darbininkų: lietuvių, žydų, rusų, lenkų ir tt. Kaip kles, darbininkai turi vienodus reikalus ir visi turi gyventi vienybėje.

Iš kitos vėl pusės buržuazijos, kad ir lietuviai jis buti, negali būti mūsų draugas. Šiandien Lietuvos ir Lenkijos buržuazija pešasi tarp savęs, o rytoj jie susitiks ir pasibūsiuos. Bet lietuviai darbininkai niekad su savo buržuazija nesutiks. Taip pat niekad nesutiks ir lenkas darbininkas su savo ponu. Lenkas darbininkas gali susitaisyti tik su lietuviu darbininku, nes jų dviejų reikalai yra vienodi: kaip vienam, taip ir kitam reikia kovoti su savo išnaudotojais.

Tai gi, kas kelia musų tarp tautinę neapykantą, tas ardo darbininkų klesos vienybę, tas yra musų neprietelis.

Mūsų obalsis visų yra vienodas: „Visų šalių darbininkai, vienykitės! Jūs nieko neturite pralaimėti, tik retėžius!“

AR BUS KRUVINA REVOLIUCIJA LIETUVOJE?

Lietuva šiandien pergyvena ramos revoliucijos laipsnį. Revoliucija, mat, ne visuomet reikią kraujo praliejimą. Iš kitos vėl pusės, kraujo praliejimas ne visuomet reikią revoliuciją. Gali ir labai daug kraujo praliet, gali daug žmonių žūti, bet jei tas jokių permainų valstybėje nepadarė, tai to negalima vadinti revoliucija. Revoliucija bus tikrai tada, kada persikeičia šalies valdžia arba tvarka.

Tokia permaina gali įvykti per kraujo praliejimą, ir gali įvykti visai ramiu būdu. Lietuvoje ikišiol kraujo dar nebuvo, bet permainos daro si gana didelės. Del partijų susirėmimo tapo paleistas Seimas ir griuvo valdžia. Šalis turės rinkti naują seimininką.

Koks bus naujas Seimas, dabar da sunku pasakyti. Jei klerikalams pasiseks gauti didžiumą, tai tuo viskas ir pasibaigs. Bet kas bus, jei kunigų partija rinkimuose taps sumušta? Ar pasiduos tada klerikalai žmonių valiai? Ar nesigriebs jie ginklo? Ar nemėgins jie išvairuoti žmonių atstovus ir apskelbti savo diktatūrą?

Pastaruoju laiku Lietuvos klerikalai atvirai pradėjo kalbėti apie fašizmą. Jie jau pradėjo murzinti žydų iškabas ir žada imtis už žydų „gerklių“. Jie laimina Italijos judašimčių žygius ir sa-

ko kad tikrai juos sekdami išgelbėsime savo tėvynę nuo draugai amerikiečiai nugalėno jo kuną Klaidėdono ir 23 vasario palaidojo tenai miestą kapinėse.

Šita žinia praneša „Lietuvos žinios“, kurios priduria: „Ka tik pasiluosavusi Klaidėda priglaidė Didžiosios Lietuvos sunų, kuris didesnę pusę savo amžiaus jai dirbęs savo siela ir turta jai aukavęs, numiręs mirimo vietoj kapo joje negavo!“

Mes gerai Martų pažinome. Jisai galvą guldydavo už Lietuvą. O toji Lietuva ir jo kaulų nepriėmė. Tai joms ir „tėvynė!“

„Jūs keliat fašizmą, bet atsiminkit, kad kartais jūsų pakeltas fašizmas neatšigrių antru galu, nes visuomet tie, kurie tokius dalykus kelia, nežino, kuo tas pasibaigs. Atsiminkit tik Rusijos revoliuciją, kuo ji prasidėjo ir kuo pasibaigė. Kazin, ar sulaukysit ir jį tas bangas, kurios įsišiuos!“ — („Lietuvos žinios“ No. 61).

„Socialdemokratas“ piešia dabartinę padėtį da aiškiau. Jis sako, kad klerikalų tikslas yra —

„Pasiluosuoti visai nuo Seimo, padaryti taip, kaip yra įvykę Italijoje. Ton pusėn juos stumia pats gyvenimas. Juo toliau, tuo krikščionims mažiau Lietuvoje sekasi. Steigiamam Seime jie viespatavo vieni patys ir todel jį gyvė. Šitam Seime jie pasijuto be pamato po kojomis, todel pradėjo kalbėti apie Seimo paleidimą ir apie pagrobimą valdžios ginkluotu būdu, nesiskaitant su Lietuvos liaudimi...“

„Senieji caro kamininkai, uolys urachininkai savo širdies gilumoje visuomet buvo piktai demokratijos priešais ir monarchijos salininkais. Jie tik delto iki šiol dėjosi demokratams ir pripažino respubliką pas mus, kad neturėjo drąsos pripažinti Lietuvos liaudžiai. Dabar musų klerikalai mano, kad galima ir Lietuvoje pakelti kontrevoliuciją, paneigti demokratine krašto atstovybę ir ginklu įvykdyti desinių diktatūrą. Dar neturėdami drąsos atvirai kalbėti apie tokius siekius savo vardu, jie savo pašonės, valdžiai glėbiant, augina iš savo tarpo vadinamus fašistus ir jų pagalba norėtų vykdyti perversmą.“

„Tegu pabando. Jei krikščionys veda prie to, kad buti paleistas dabartinis Seimas, mes mielu noru tai priimsim ir stosis naujion rinkimų kampanijon dar stipresnėmis įlegomis, dar didesniu uolumu. Jeigu klerikalai prisidengdami fašistais, mėgins pulki pacius musų demokratinio susitvarkymo pamatus, mes ir tuomet nesibijom. Slaptos jų organizacijos gali murzinti iškabas, gali iš po tilto ginklu pulki viena, kita jiems netinkamą asmenį, bet Lietuvos darbininkai ir demokratija juos pažįsta ir žino, kas yra atsakomingas už panašius žygius. Mes tikim Lietuvos darbininkų susipratimu ir jėga. Mes žinom, kam daugumoje atidavė savo balsus Lietuvos liaudis po kaimus, miestus ir kareivinėse. Mes žinom, keno pusėj bus ji, jei musų reakininkai pabandytų pakelti krašte naminių kara. Lietuvos darbininkai! Lietuvos liaudie! Reakcijai kylant bukite ir jūs pasirošę ginti demokratine Lietuvos Respubliką prieš tamsiosios reakcijos puolimus.“

Tai gi Lietuvos revoliucija, prasidėjusi ramiu būdu, gali išsivystyti į kruviną konfliktą.

LIETUVOS KAPUOSE NĖRA MIRUSIAM LIETUVIUI VIETOS. Nelabai senai Lietuvoje mirė žinomas amerikieciams veikėjas A. Martas. Kadangi jis buvo laisvų pažiūrų žmogus ir sirgdamas atsisakė priimti nuo kunigo paskutinį patepimą, tai kunigai atsisakė priimti jo kuną į kapus. Kadangi velionis daug darbavosi del

Klaipėdos atgavimo ir tenai persalęs gavo ligą, tai jo draugai amerikiečiai nugalėno jo kuną Klaidėdono ir 23 vasario palaidojo tenai miestą kapinėse.

Šita žinia praneša „Lietuvos žinios“, kurios priduria: „Ka tik pasiluosavusi Klaidėda priglaidė Didžiosios Lietuvos sunų, kuris didesnę pusę savo amžiaus jai dirbęs savo siela ir turta jai aukavęs, numiręs mirimo vietoj kapo joje negavo!“

Mes gerai Martų pažinome. Jisai galvą guldydavo už Lietuvą. O toji Lietuva ir jo kaulų nepriėmė. Tai joms ir „tėvynė!“

Minimum alga „priešinga konstitucijai“.

Tulas laikas atgal kongresas išleido įstatymą, nustatydamas minimumą algos vaikams ir moterims Kolumbijos Distrikte.

Vyriausis Suvienuytų Valstijų Teismas penkiais balsais prieš keturis dabar nutarė, kad toks įstatymas yra „ne konstitucionalis“. Keturi teisėjai buvo tos nuomonės, kad konstitucijai jis negali būti priešingas, nes konstitucijoje nėra pasakyta, kad panašius įstatymus negalima leisti. Bet penki teisėjai su tuo nesutiko. Nenorėdami atsisakiti pasakyti, kad jie gina kapitalo reikalus, jie tvirtino, kad toks įstatymas, kuris nustato minimumą, žemiausio kurio darbdavis neprivalo savo darbininkui mokėti, „nesutinka su konstitucijos dvasia“. Vienu balsu jie paėmė viršų ir įstatymas liko atmetas.

Garsioji Amerikos demokratybė tuo būdu virsta pigia komedija. Šalies atstovai susirinkę į kongresą paklaido įstatymą, prezidentas jį užtvirtina, o penki žmonės iš Vyriausiojo Teismo imą ir panaikina tą įstatymą. Tai lygiai taip kaip „demokratine“ Lietuvoje: pusė Seimo paskiria prezidentą, o tas prezidentas paskui išvairko visą Seimą.

Ir plutokratų spauda garbina Vyriausiojo Teismo nutarimą kaip „labdarininkų“ darbą. Bostono kapitalistų organas „Herald“ mėgina mulkinti žmonėms akis šitokiu būdu: Washingtono hoteliuose ant elevatorių dirba moteris, kurių alga su „tipsais“ ir kitokiomis įlegomis \$35 į mėnesį. Visos jos patenkintos ir laimingos. Bet jei minimumo algos įstatymas būtų įneštas, visos tos moteris turėtų netekti darbo.

Tai matote, kokia čia melasiridystė padaryta toms moterims! Jos galės dabar pasilikti prie savo darbo ir per visą mėnesį, jei gaus „tipsų“ ir kitokių dovanų, galės pasidaryti iš viso \$35.

Na, o jei būtų įneštas minimumo algos įstatymas, kas tuomet būtų atsitikę? „Herald“ sako, kad tuomet tos moteris būtų paleistos nuo darbo. Kodel? Todel, kad tas įstatymas reikalavo mokėti moterims nemaziau kaip \$12 į savaitę, o hoteliai negalėtų tiek daug mokėti.

Bet paklauskite, kas tuomet operuotų hotelių elevatorius? Be elevatorių hotelis negali apieiti nei vienos dienos, ir jei tas įstatymas būtų įvykintas, tai ne moteris būtų nuo darbo paleistos, tik algos būtų joms pakeltos.

Tai gi meluoja kapitalistų spauda, kad Vyriausis Teismas atmetė minimumo algos del darbininkų naudos. Jisai padarė tai del pelnagrobnių naudos.

Kalnavertis.

LIETUVIAI DARBININKAI, ORGANIZUOKIMĖS!

Keli metai atgal Lietuvių Socialistų Sąjunga buvo vienišė Amerikos „lietuvių organizacija, kuri savo gyvų veikimų pasiekė visą progresyvią lietuvių visuomenę ir kurios augimui, rodesi, niekas negalės pastoti kelio. Užaugo ji iki šešių tūkstančių narių, o simpatizuojančių turėjo veik pusę Amerikos lietuvių. Turėjo gerą spąstuvę, išleidinėjo du laikraščius ir daugybę naudingų knygų. Rodėsi, kad dar metai-kiti ir Sąjunga apims visą Amerikos lietuvių padangę.

Bet likimo buvo kitaip lemta. Užviešpatavus bolševikus Rusijoje, prasidėjo jų pragaštinga agitacija ir kitose šalyse. Beveik visose darbininkų organizacijose prasidėjo frakcinės peštybės. Jos neaplenkė ir mūsų Sąjungos. Bolševikų pasekėjai, apsirę revoliucijos karštyge, pradėjo liepsna spliudyti visur ir į visus, skelbdami, kad ryt-poryt įvyks revoliucija ir nušuos viso pasaulio buržuazija. Trokšdami revoliucijos, bet nežinodami, iš kurio galo ją pradėti, mūsų bolševikėliai pirmiausia ją sukėlė Lietuvių Socialistų Sąjungoje. Karštesni sąjungiečiai, tikėdamiesi greitos revoliucijos, pasekė paskui bolševikus ir prasidėjo Sąjungos ardyto darbas. Didžiama lėtesnių draugų, nepakędami frakcinių gincų ir nežinodami, kurioj pusėj teisybė, pamoko ant visko ranka ir pasitraukė į šalį. Mažiau susipratę iš tų nuzygiavo pas sandariečius, o likusieji ir dabar stovi nuosaliai nuo visų partijų.

Simpatizuojanti sąjungiečių visuomenė taipgi išsiklaidė į visas puses. Sąjungos ir kartu socializmo idėja ginti stojo nedidelė dalis susipratusių sąjungiečių. Jie visomis įlegomis kovėsi per kelis metus su Sąjungos priešais, įrodinėdami tu r-revoliucionierių taktikos klaidingumą.

Taip buvo keli metai atgal. Dabar gi pasaulyje įvyko daug svarbių permainų ir pats gyvenimas parodė, kas buvo klaidingas ir kas teisingas.

Socialistai sakė, kad Rusija dar nėra pribrendusi šalis komunizmui, kad ten pramonė neįsivystyta, darbininkai neapsivieči ir visa Rusijos liaudis neturi mažiausios nuovokos apie visuomeninę tvarką. Komunistai gi šaukė, kad jie tuojau įvykšins Rusijoj komunizmą ir sukelsią pasaulinę revoliuciją. O socialistus už kritikavimą jų taktikos bolševikai grudo į kalėjimus be jokio pasigailejimo.

Ir kokios to visko pasekmės? Ar gyvuoją šiandien Rusijoj komunizmas? Ne! Tenai vietoj pranašaujamų darbininkams laimės viespatauja didžiausias vargas ir skurdas, vietoj laisvės, lygybės ir brolybės — žiauri bolševikų priespauda. Dabar ten jau bandoma paslepti komunizmo ir pėdsakus: gražinama privatiska nuosavybė, duodama kapitalistams koncesijos, žodžiu sakant, einama prie kapitalizmo.

Dabar jau ir patys bolševikai vada prisipažįsta, kad komunizmo įvedimas Rusijoj nėra galimas.

Vokietijos komunistai, matomai, geriau supranta reikalus. Apie metai laiko atgal dalis Vokietijos komu-

nistų pertraukė ryšius su Maskvos diktatoriumis, nes pamatė, kad tie diktatoriai klaidinga savo taktika veda darbininkus į prapultį. Italijos parlamento komunistų frakcija irgi atsisakė klaidyti Maskvos įsakymų, pareikšdami, kad jie savo šalies reikalus geriau pažįsta, negu Maskvos prikazėikai. Kitose kaimynėse Rusijai valstybėse komunizmas irgi smunka. Mat, darbininkai jau gavo progą pažinti tą komisariską komunizmą ir to jiems užtenka.

Amerikos komunistai, kurių tarpe yra ir lietuviai, dar nespėjo tinkamai su Rusijos „komunizmu“ apsipazinti. Pagalios, pas juos nėra tam nei laiko. Jie perdaug „užimti“, nes visą energiją ir laiką reikia pasvesti keikimui socialistų, skaldymui si savo tarpe, vienyjimui ir vėl skaldymui. Pas Amerikos komunistus taip „veikiama“ todel, kad jais vadovauja šnipų agentūros, kurių „tėziai“ kitoki, todel ir „veikimas“ kitokis.

Smunkant „kazionam“ Maskvos komunizmui, socialistų darbuotė vėl atgyja. Socialistinės organizacijos visuose kraštuose pradeda smarkiai veikti. Kad galutinai pašalinus nesupratusius darbininkų tarpe, ši pavasari yra šaukiamas socialistų kongresas Hamburge, kuriame dalyvaus visų šalių socialistinės organizacijos ir kuris, beabejonės, užnėgs stiprų ryšį tarpe visų šalių darbininkų.

Laikas ir mums, Amerikos lietuviams darbininkams, per keletą metų beveik nieko neveikusiems, vėl stoti į darbą ir organizuoti apgyimui savo reikalų. Dėkimas prie bendro pasaulio darbininkų kuno — Socialistų Internacionalo ir dirbkime po Socializmo vėliava. Visi tie, kurie buvot nuėję kairėn — pas komunistus arba dešinėn — pas tautiečius ir tapote jų prigauti, dabar grįžkite atgal į Lietuvą Socialistų Sąjungą ir dirbkite šventą darbą delei išsiluosavimo iš po kapitalistinės vergijos.

Cia noriu tarti vieną-kita žodį, kodel dalis musų buvusių draugų sąjungiečių prisiliejo prie sandariečių. Juos paviliojo daugiausia tas, kad Sandaros bendraminciai Lietuvoje buvo pasiavinę socialistų vardu, būtent socialistais liaudininkais. Tikrenybėje gi jie jokiais socialistais nebuvo ir nėra. Jiems tas vardas buvo reikalingas tik tam, kad nu davus darbininkų draugus ir patraukus savo pusėn skurdžius. Vienok Lietuvos darbininkai iš taip vadinamų socialistų liaudininkų darbų pamatė, kad jie nėra jokie darbininkų draugai, nes jų interesai traukia juos buržuazijos pusėn. Kaip greitai Lietuvos darbininkai atsisakė liaudininkus remti, taip greit liaudininkams ir socialistų vardas paliko neberekalingas — ir jie išsižadėjo jo. Tuo gi tarpu Lietuvos darbo žmonių partija — Socialdemokratų Partija — turi darbininkų tarpe geriausį pasisekimą — remia ją Lietuvos sėrmėgiai, nes ji tikrenybėje ir yra jų partija.

Kuomet dalykai paliko šitaip aiškus, kiekvienas lietuvis darbininkas privalo suprasti, kur yra jo vieta ir ką jis turi daryti savo reikalų apgyimui. Todel, draugai,

budėkime. Stiprinkime L. S. S. ir tverkime jos kuopas, kur tik galima. Dabar kaip tik yra gera progą tam darbui. Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovas drg. Bielinis atvyko mums į pagelbą. Jis čia važinėja su prakalbomis organizuodamas darbininkus. Pasistengkime sąrengti jam prakalbas kiekvienoj lietuvių kolonijoj, ir kur tik yra galima, sutvarkime L. S. S. kuopą. Darbininkai, organizuokimės!

Uranas.

ŽARLIJOS.

Vienus žmones už melagystę valdžia baudžia kalėjimu, o kitiems už melavimą moka gerus pinigus. Štai paimkime — kad ir pagarsėjusi Chicago oro žinovą p. Cox. Jis gauna nuo valdžios gerą algą, o teisybė retai kada pasako. Jeigu jis sako, kad bus giedra, tai ta diena lyja, o jeigu sako kad lis, tai būna saulėta diena. Ir taip melas ant melo. Jeigu taip valdžia baustų poną Cox už melagystę, kaip ji baudžia kitus, tai jis niekad iš kalėjimo neisėtų.

Vokietijos patriotai labai dejuoja, kad francuzai užėmė dalį jų žemių ir žiauriai elgiasi su vokiečiais piliečiais. Tiesa, jų dejavimas yra vertas atjautimo. Bet lai vokiečiai neužmiršta, kaip jie patis elgėsi su žmonėmis okupavę Lietuvą ir kitus kraštus. Neveltui žmonės sako: audrą sėjai, audrą piauks.

Ponas Ivaškevičius su simtu dolerių išvyjo iš Klaipėdos vokiečių ir francuzų valdžiai, o parvaziavęs į Ameriką sumanė ir „Keleivį“ išvyti iš Bostono. Bet čia persurus vanduo — nepasiseks jam tokį didelį burbulą išpušt, kaip Klaipėdoj.

Girdėjau, kad sandariečiai išrinko daktarą Graičiuną savo atstovu važiuoti į Lietuvą. Labai gaila, kad Graičiunui išvaziavus iš Amerikos keletas Camel cigarečių dirbtuvės darbininkų bus paleista iš darbo. Bet ką padarysi, kad Lietuvoj liaudininkai smarkiai serga ir jiems amerikietis daktaras neatbutinai reikalingas. A. Garbukas.

Bostono „Spitolinke“ tulas prabašius rašo... „besvajojant apie brolybę ir lygybę tavo kaimynas lenkas tau... paskutines kelnes numaus.“

Kad lenkas kokiam nors kunigui būtų kelines numovęs, tai ligsiol dar nebuvo girdėta. Bet kad lenkė Klimatevskienė kunigui Puriekiui kelines numovė, tai tą jau visi žino. X. Y. Z.

ANGLIJOJ DIDELI STREIKAL.

Anglijoj prasideda didelis darbininkų judėjimas. Šiuo laiku tenai streikuoją 56,000 ūarmų darbininkų ir angliekasių. Apie 500,000 statybos darbininkų veda ginčą del algų ir taip pat bile diena gali išeiti streikan. Apie 50,000 darbininkų turi tokį pat ginčą su savo darbdaviais puodų pramonėj. Anskaitoma, kad išviso Anglijoj dabar ketina streikuoti arba jau streikuoją 1,350,000 darbininkų.

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

AMERIKOS LIETUVIU JUDEJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepelkia

DETROIT, MICH. Margumynai.

Sis miestas yra žinomas kaip automobilių industrijos centras. Yra apskaitliuota, kad 84 nuosimtis visų padirbtų Jungtinėse Valstijose automobilių yra išdirbama Detroito. Todel, kada automobilių industrija pakyla, tai darbo yra įvalias ir jaučiamas darbininkų trūkumas (bent taip skelbia darbdaviai. P. K.). Tačiau, jei mes pažvelgsim giliau, tai pamatysime, kodėl kartais apsirėškia darbininkų trūkumas. Miestas, palyginus su industrijos didumu, per mažai turi gyvenimui namų. Jis yra perpildytas vien tik baznyčiomis. Didžiulių gyvenimui namų jis turi labai mažai. Užtad industrijai pakilius namų nuomos taip iškyla, kad už supuvusių bakūžė 4 ar 5 kambarių, imama vidutiniškai \$35.00 rentos mėnesiui; o už taip vadinamus "apartment" 3 ar 4 kambarius pasiekama \$125.00 mėnesiui. Tad, nors algos ir nėra visai mažos (amatninkams), tačiau tuo uždarbiu daugiau pasinaudoja namų savininkai. Darbams kiek sumažėjus, darbininkai, kurie moka brangias nuomas, skubina apieisti "garsų" Detroitą. Tad ši priežastis ir sudaro "trūkumą" darbininkų. Prie to reikia pasakyti, kad automobilių industrija yra labai nepastovi.

Darbininkų judėjimas.

Prieš pasaulinę karę ir laikę karę iki 1919 m., čia buvo gana stiprus darbininkų judėjimas. Apart Detroito Federation of Labor čia buvo aktyvė darbininkų unija "Auto Workers", kuri atsisakė nuo American Federation of Labor 1918 m. ir pasibriežė radikaliskesnį programą. Šiai organizacijai sekėsi jungti darbininkus ir trumpą laiką ji pasiekė 24,000 narių. Užėjus kriziiu industrijai ir padarius neapgalvotą žygi 1921 m., tai yra paskelbdama streiką tokiu laiku, kada industrijai tik-tik pradėjo krutėti ir minios išalkusių darbininkų veržėsi į dirbtuves, unija suhyrėjo, nes streikas, kuris tęsėsi 5 savaites, liko pralaimėtas. Tie gi užsispyrėliai, kurie sakė, kad: "juo bus blogiau, tuo greičiau darbininkai pasiluosuos", paliko vienį ir organizatyvis darbas apsisoto. Su Detroit Federation of Labor tas pats. Pirmą ji išleisdavo savaitraštį 8 puslapių, o tankiai ir 12 pusl., kurio turinys buvo gana geras. Bet "revoliucionierius" D. E. Batt visur ir visuomet skelbė, kad "Detroit Labor News" redaktorius yra darbininkų išdavikas. Bet kada pats Batt pastojio minėto savaitraščio redaktorium, tai išsiųsios pradėjo agituoti ne už r-revoliucionierius, o už buržuus politikierius.

Lietuvių darbininkų judėjimas.

Kas atsitiko su viršminomis organizacijomis, tas pats atsitiko ir su lietuvių darbininkų judėjimu. Pirmą mes turėjome tvirtą L.S.S. kuopą, kur priklausė 330 narių; taipgi buvo skyrius I.W.W. iš apie 400 narių ir L.D.L.D. kuopa, kuri užsiimdavo kultūros darbais. Dabar viskas tik griuvėsiai. L.S.S. 116 kuopa pamazū pradeda atsigauti ir gauti socialistinį judėjimą, dirbdama darbininkų pasiluosavimo darbą ir organizuodama darbininkus po socializmo vėliava. L.D.L.D.

taipgi atsigauti ir ateityje žada pradėti kampaniją už savo idėjas. O iš žaibinių "r-revoliucionierių" paliko tik negyvas lavonas.

Is L.S.S. 116 kp. darbuotės.

Praėjusiam susirinkime 116 kp., apsvarečius naujus Lietuvoje įvykius, t.y. paleidimą Seimo ir rinkimų naujo Seimo, nutarė visomis galimybėmis remti Lietuvos socialdemokratų. Tam tikslui tapo išrinktas komitetas rinkimui auksu. Į komitetą įėjo draugai J. Dagis ir D. P. Kašius. Manoma, kad visi susipratę darbininkai parems šį praklinų sumanymą ir aukaus savo pačių naujai.

Šležiavičienės prakalbos.

4 d. balandžio Lietuvių Svetainėje kalbėjo D. Šležiavičienė, Lietuvių Moterų Globos Komiteto atstovė. Ji vaizdžiai nupiešė Lietuvos našlaičių likimą. Esą, Lietuvos našlaičiai žino, kad jie turi Amerikoje savo globėjus, kurie neatsisako suteikti pagalbą reikalui esant, o dabar ta pagalba yra reikalingiausia. Kiek pirmiau komitetas buvo nutaręs likviduoti ty našlaičių globojimą, bet jie išgirdę emė saukti nesavais balsais — kur jie pasidėsi, nes žina, kas juos laukia. Ir tik gavus iš Amerikos \$360.00 buvo galima tie našlaičiai globoti ir ant toliau, o vaikai išgirdę apie tai, negalėjo atidėknot amerikiečiams už jų gerą širdį.

Aukų surinkta apie \$300.00. Nors "chamunistai" ir sakė, kad Globos atstovės gaus spygą nuo detroitiečių, tačiau lojimas neatgrasė reikalą suprantančių žmonių nuo aukavimo.

"Trimito" koncertas.

4 d. balandžio lietuvių vyrų "Trimito" choras surengė koncertą, kuris susidėjo iš dainų ir vėliau buvo šokiai.

"Trimito" choras esąs bepartysis. Jam plėtotis yra sunkios sąlygos, tačiau pasišventę mūsų vaikai sako, kad ateityje "Trimitas" bus vienas iš geriausių chorų visoje apylinkėje.

Linkėtina prizadus neužmiršti!

Balandžio 8 d. š.m. I. A. S. svetainėje surengė koncertą A. D. P. L. S. (kas jis pirmia, aš nežinau. P. K.). Programos išpildyme dalyvavo rusų ir ukrainiečių chorai, taipgi du dainininkai iš Grand Rapids, Mich. — Justinas Antanaitis ir kitas, kurio pavardės nesužinojau. J. Antanaitis turi puštinai pralavinčią balsą.

E. V. Debsas Detroito.

Gegužės 17 d., 8 val. vakare, turėsime svečią, visų mylimą senelį E. V. Debsą. Jis kalbės erdvioje ir šviesoje svetainėje Danceland Hall.

ELIZABETH, N. J.

Aukos Lietuvos socialdemokratams.

Per drg. Bielinio prakalbą čia 25 kovo buvo surinkta \$15.00 aukų Lietuvos draugams. Po dolerį aukavo: O. Lukaševičienė, P. Zemaitytis, P. Blekaitis, A. Lukoševičia ir M. Janušonis; A. Kazlauskas davė 50c., o šie draugai davė po 25 centus: J. Pažidinis, P. Irigilis, J. Pastuskis ir Z. Matulaiskas.

Zadėjo da aukauti d. Degutis ir kiti.

Reporteris.

BROOKLYN, N. Y.

Is drg. K. Bielinio darbuotės. Jau esu rašęs "Keleivyje" apie drg. Bielinio prakalbą ir pirmą mūsų su juo pasimatymą. Dabar pakalbėsiu nors trumpai, apie tolimesnę jo darbuotę pas mumis.

Kovo 31 d. socialistų kambaruose, 280 So. 5th st., įvyko draugiškas pasikalbėjimas. Apart socialistų kuopos narių, buvo atsilankę kai-kas ir pašaliniai. Tame pasikalbėjime drg. Bielinis plačiai apibūdino Lietuvos Socialdemokratų Partijos istoriją. Ypač labai idomių dalykų jis papasakojo iš tų laikų socialdemokratų veikimo, kuomet Vilnius buvo okupuotas lenkų, bolševikų, kuomet Lietuvoj siautė bermetininkai. Toliaus svečias vaizdžiai nupiešė Steigiamojo Seimo rinkimus ir pačiam Seime socialdemokratų darbuotę; jis papasakojo, kaip St. Seimo rinkimų laikų socialdemokratų persekiojo klerikalai ir kaip juos smėizė komunistai. Komunistai visą laiką sakydavo, kad Seimas, tai yra buržuazijos išmisas, ir kas į Seimą eina prisidengdamas darbininkų reikalų gynimu — tas yra darbininkų išdavikas. (Vėliaus betgi ir jie patys tapo tais "išdavikais", nes antrasis Seimo rinkimais

labai uoliai darbavosi, kad įteiti patiemis į Seimą). Ji visą laiką žiūrėjo į Maskvą ir sakydavo, kad ateis Lietuva Trockis su raudonąja armija ir padarys rojų. Bet gyvenimo realybė rodė ką kitą, ką vėliaus jie ir patys pamatė.

Toliau drg. Bielinis papasakojo apie Lietuvos profesinių sąjungų judėjimą. Jis nurodė, kaip komunistai ir klerikai pridare daugybę žalos, skaldydami ir demoralizuodami profesinį Lietuvos darbininkų judėjimą. Bet vėlesniais laikais Lietuvos darbininkai emė pažinti komunistus ir dabar jau veikia iš savo tarpo, kaip ne-naudėlius.

Pabaigoj savo kalbos drg. Bielinis pabrėžė, kad dabar Lietuvos darbininkija turi didelę pasitikišimą socialdemokratais ir kas kart vis daugiau ir daugiau plečiasi socialdemokratų idėjos, ir todėl socialdemokratai yra dabar kupini darbo. Kad tą darbą kuogreičiausia vesti, reikalinga Socialdemokratų Partijai finansinė parama.

Užbaigus drg. Bielinio kalbą, ant vietos draugai sudėjo Socialdemokratų Partijai \$50.00. Aukavimu pasivymėjo netik mūsų kuopos nariai, bet ir pašaliniai draugai.

Po to buvo asmeniški pasikalbėjimai, kas irgi suteikė nemažą smagumo.

Balandžio 3 d. drg. Bielinis referavo temoje: "Lietuvos ekonominė padėtis ir kultura". Pirmiausia pralegantas nurodė kokios svarbos valstybei priduda jos ekonominė padėtis, tai yra pramonė ir prekyba, ir paagalios kultura. Po tam kalbėtojas ejo prie pačios Lietuvos, nurodė kokios svarbos Lietuvos žemdirbiystės šalis, kaip kaip ir Rusija, ir Lietuvos gyventojai didelėje didžiojoje užsiima vien tik ūkiu. Prieš karą buvo kelios fabrikų, bet karui užėjus tie fabrikai sunyko. Dabar gi jau yra šiek-tiek dirbtuvių įsistėgusių, ir toliaus jie steigiasi daugiau. Kalbėtojas nurodė priežastis, kodėl amerikiečiams su įvairiom bendrovėm nevyksta Lietuvoje.

Labai idomiai drg. Bielinis nupasakojo netikslingus žygius Lietuvos klerikalinės valdžios pramonėje ir prekyboje, ypatingai monopolizavimu linų, iš ko šalis ir jos gyventojai milžiniškus nuostolius turėjo. Jis išpa-rūdė, kaip Lietuvoj visoki spekuliantai skriaudžia gyventojus ir kraują sau turitus, pavyzdžiui, miškus ker-

ta ir išgabena kitur, o vietos gyventojai neturi medžių darbom pasibudavoti. Ir tai Lietuvos klerikaliskoji valdžia neatkraipia jokios dėmes, nes tie patys kunigai yra didžiausi spekuliantai. Pagalios drg. Bielinis nurodė, kaip Lietuvos valdžia vilkino įvedimą savos valiutos (pinigų) ir davė prisipiešti turtu bankininkams Vailo-laičiams ir kitiems, daugiausia iš siunčiamų amerikiečių Lietuvos pinigų.

Toliau d. Bielinis išpa-rūdė, kaip Lietuvos klerikalai stengiasi mokyklas paversti daktatynais ir įvesti mokyklose tokius dalykus, kurie mokiniams ir visuomenei jokios naudos neneša, o vien tik mulkina.

Plačiai ir nuosekliai kalbėtojas išdėstė Lietuvos Socialdemokratų Partijos uždavinius ir nusistatymą lin-kai ty visų viršminėtų dalykų. Socialdemokratai pirmon eilen stato darbo žmonių klesos reikalus; socialdemokratai reikalauja ir kotoja, kad kaip pramonėje, taip ir prekyboje Lietuvos darbo žmonių klasei turėtų sprendžiamą balsą. Socialdemokratai turi savo uždavinii kovoti, idant darbo žmonių klasei būtų prieinama mokslas ir apsvieta Lietuvoje. Po tam, Socialdemokratai Partijos vyriausis tikslas yra vykinti socializ-

ma. Po prakalbos buvo keletas klausimų, į kuriuos kalbėtojas nuosirdžiai atsakė. Klausimams pasibaigus, buvo leidžiama juos diskusuoti. Diskusijos nukrypo apie Rusijos bolševikus; pat vienas žmogelis emė pasakoti, kad tik Rusijos bolševikai gali išganyti darbininkus. Bet kaip kalbėtojas, taip ir kiti diskutantai jam įrodinėjo, kad Rusijos bolševikai ne darbininkus "gano", bet gano kapitalistus, spekuliantus ir šmugelninkus, nes iš tų pačių bolševikų išsivystė tokie elementai.

Reikia pasakyti, kad nors ir trumpos, bet rimtos buvo tos diskusijos, nes nebuvo neprastaburnio ir triukšmadario Bimbos. Žmonių buvo beveik artipilnio salė. Aukų Socialdemokratų Partijai surinkta \$6.00 su centais. Knygučių "Kas yra Rusų Socialistinė Federacinė Tarybų Respublika" irgi parduota už kelis dolerius.

Vienai ar kitaip, bet reikia pasakyti, kad drg. K. Bielinio misija Brooklyne pavyko gana gerai. Nors čia komunistų yra didžiausias centras ir jie stengėsi visais galimais būdais drg. Bielinį pakenkti, bet jie nepajėgė nieko padaryti ir dabar turi pasigandinti vien pludimu ir šmeižimu, kas pas juos yra paprastas irrankis kovai prieš socialistus.

Pasvirkalniets.

EAST ST. LOUIS, ILL. Bilius su pamarginimais ir munsainu.

Velykų dienų L. M. P. S. 110 kuopa ir Jaunimo Ratelis iš St. Louis, Mo., parengė balių su "pamarginimais". Apkelbimuose publika buvo kviečiama iš visos apylinkės "pasiklausyti gražiai skambančių dainelių ir juokingų monologų". Pribuvus kiek vėliau man jau nebeteiko išgirsti tų "skambančių dainelių", bet kitokių "margumynų" visgi teko pamatyti. Pirmiausia perzvelgiau akimis publika: viename pasienyje stovi apie pustuzinis "dedienų-progresiečių", o kitame pasienyje apie tiekpat Jaunimo Ratelio merginų — tai beveik ir visa pu-

blika. Pradėjau publika skaityt ir išviso nesuskaitiau nei trijų tuzinų. Pataklusan man vienos merginos, kodėl tiek mažai publikos, ji atsakė, kad vėliaus ateis daugiaus.

Nuėjus man su draugu į sklepa išsigerti sodės, teko pastebėti, kad yra pardavojamas ir "white mule" arba munsainas, kurį traukė netik vyrai, bet ir moteris. Tai mat, kokią "apsvieta" platinamų komunistiskos progresistės.

Seniaus, kol lietuviai darbininkai nebuvo komunistų sudemoralizuoti, tai šito-liuose baliuose ne munsainas buvo pardavojamas, o darbininkiški laikraščiai ir knygos. O dabar matot, kur link mūsų progresyviai nu-progresavo.

Pasaulio Pilietis.

ELIZABETH, N. J. "Laisvė" didžiuojasi savo peštukais.

"Keleivyje" jau buvo rašyta apie peštynes, kurias komunistai sukėlė drg. Bielinio prakalbose. Komunistų tikslas buvo kaip nors šias prakalbas išardyti. Prieš tai jie skleidė lapelius, kad žmonės į prakalbas neitų. Bet kadangi žmonės komunistų agitacijos nepaklausė ir į prakalbas skaitlingai atsilankė, tai komunistai susior-ganizavo ir nutarė spēka prakalbas išardyti. Tokių peštukų buvo septyni: Krausauckutis, Kairėlis, Saunelis, Virvičionis ir dar tris. Publika gi išviso buvo 240 monių. Visa publika ir visų pakraipų laikraščiai pamerkė tuos padaužas, kurie užpuolė ant ramaus susirinkimo.

Bet komunistų organas "Laisvė" džiaugiasi padaužų pasielgimu ir didžiuojasi, kad jos sufanatizuotas mūstukas mane parmušė. Tas parodo, kad "Laisvė" stovi daug žemiau net ir už klerikalų laikraščius. Kuomet anais metais sufanatizuoti klerikalai sumušė draugą Perkuną, tai visgi klerikalų spauda bent viešai delei to įvykio nesidžiaugė. Nemažai žmonių pradeda "Laisvės" neapkęsti ir nei Aukų Socialdemokratų Partijai surinkta \$6.00 su centais. Knygučių "Kas yra Rusų Socialistinė Federacinė Tarybų Respublika" irgi parduota už kelis dolerius.

J. Degutis.

(Tas koresp. ant 5 pusl.)

ATMINK!

BORDEN'S Evaporated Pienas pagal taisykles, didžiausio pieno išdirbysčių Amerikoje. Tas užtikrina jums apsaugą, labai svarbiame maisto pirkime. Kiekviena karvė Borden bandoj yra peržiurima reguliariai per ekspertus.

Kiekvienas farmerys, kuris atveža Bordenų pieną, yra reikalaujama nuo jo, kad prisilaikytų kuodidžiausio švarumo. Kiekvienas kampelis pieninės yra nuolatinė inspekcijoj.

Kiekviename namų maisto vartojime vartokite Borden's Evaporated Pieną, kuris duoda geriausius rezultatus. Yra riebus ir turi daug smetonos — padaro gardų valgi. Jūs galite vartot kiekvieną dieną del valgio ir kavos, tikras jo gerumas ir tikras jo švarumas.

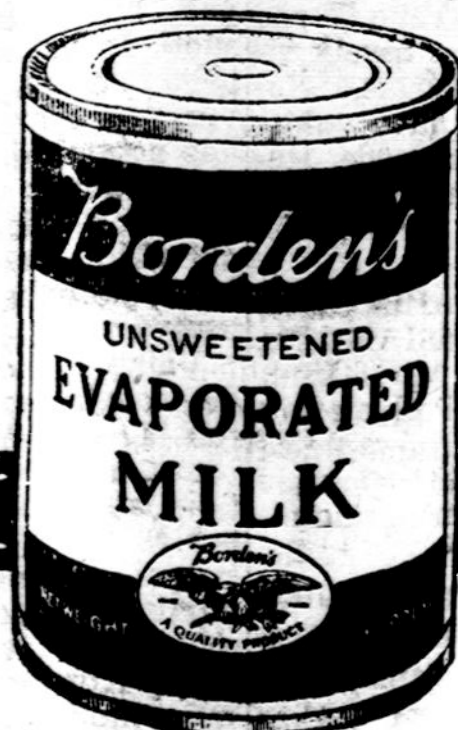
Jei norit išmokyti kaip virt su Borden Evaporated Pienu, išpildykite kuponą, paženklinant kokias pamokas norit ir mes prisijusime dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

DUONA	RASALAI	PAJAI
SALDAINE	MESOS	PUDINGAI
ŽUVIS	PYRAGAI	SRIUEOS

Vardas _____
Adresas _____
(Lietuviškai)

Geriausio Cigaretai

Idomios žinios.

Sausi oro stulpai.

Ukininkai dažnai pastebi tokį reiškinį: debes, iš kurio, rodos, tuojau pradės lyti, staiga išsiskirsto. Tas atsitinka tankiausiai kelių kilometrų plote, kur labai mažai arba visai nėra medžių. Tūri debesis, nedaugė tos vietos, išlėto pradeda šuogsniai skirstytis, darosi permatomi ir visai dingsta. Meteorologai šį reiškinį šiaip aiškina. Plote, kuriame nėra vandens ir augmenų (medžių), oras labiau saulės įšildytas, negu aplinkinėse vietose. Del šios priežasties, garuoją smulkus vandens lašelį sudarą debes, atėję minėtan plotan išsisklaido. Iš to aišku, kaip svarbu yra, kad kraštas nepaliktu be miškų.

Cukrum smilkymas naudingas.

Kaip žinome, žmonės vartoja gana daug naminių vaistų ir gydymosi priemonių, kurių gydytojai ir šiaip mokslininkai paprastai nepripažįsta. Bet tyrinėjimai parodo, kad kai kurie iš šių vaistų yra labai tikslingos. Taip, pastaraisiais laikais mokslininkai ištyrė ir išaiškina, kad cukrum smilkymas kambarių oro apvalymui yra labai gera priemonė. Deginamas cukrus duoda skruzdžių rūgšties dūjas. Tos dūjos smarkiai naikina kai kurių ligų bakterijas ar bacilas. Taip, jei padėsim po stiklinių antvožų šiltnamio, ar džiovos bacilas (matomas tik per labai padidintą stiklą) ir po tuo antvožų pasmilkysim deginamu cukrum, tai bacilos per pusvalandį bus užmuštos smilkymo dūjomis. Reikia, toms baciloms užmušti reikia labai didelio smilkymo. Taip pat po stiklinių antvožų deginamas cukrus tuojau naikina kvapą suvinkusios dvokiančios mėsos.

Nauja gaisrui gesinti priemonė.

Neseniai Vokietijoje išrasta gaisro gesinimo priemonė, kuri pavidalu yra panašus pistoletui. Jis užtaisomas kaip revolveris, tam tikrais cheminiais šoviniais. Išsautas šovinis liepsnoje sudaro nedegancias tirštas dūjas, kurios staiga slopina liepsną. Bandymai šio įrankio davė gerus rezultatus. Galima tikėti, kad neilgai trukus šis įrankis plačiai paplisis pasaulyje ir, tuomet gaisro pavojai žymiai sumažės.

Šviečiantis vanduo.

Ant vienos iš Bahamo grupės salų yra Vaterloo ežeras, ugniniu vadinamas; apie 300 metrų ilgio ir apie 100 metrų pločio.

Nakties metu sudavus kuo nors į vandenį, išsoka ilgoka šviesa, prie kurios galima skaityti stambų raštą. Nardydamos vandenyje žuvis, naktini save palieka ilgus, it brėžiančio degtuko ugnies plaukus.

Šio ežero tokį vandens reiškinį mokslininkai nėra išaiškinę.

Kiek knygų esama pasauly.

Nuo 15-to amžiaus, kada Jonas Gutenbergas išrado knygoms spausdinti būdą, įvairiuose kraštuose įvairiomis kalbomis yra atspausdinta spaudos leidinių begalinė daugybė. Dabar ne tik perskaityti, bet ir suskaityti visas iki šiol išleistąsias knygas negalima. Buvo mokslininkų, kurie mėgino visus visų knygų ir knygų spaudos leidinius suskaityti, bet jų trūkus nuėjo niekais. Vienas

anglų knyginkas vis tik maž daug apskaitė visus spaudos leidinius. Jo apskaitė, visose pasaulio šalyse, visomis kalbomis esą atspausdinta iki šiol apie 16,000,000 įvairių spaudos leidinių — knygų, knygelių, brošiūrų ir kt. neskaitant laikraščių. To knyginko nuomone, iš tos daugybės spaudos leidinių tik apie 25,000 knygų reikėtų saugoti, ir nuo to žmonijos žinynas neturėtų jokios žalos. Taigi, kad sudarytum biblioteką, iš naudingiausių knygų, tai tokioje bibliotekoje turėtų būti surinkta iš visų tautų literatūrą apie 25,000 knygų!

Dirbtinas pasaulio galas.

Mokslininkai jau senai laikė galimą daiktą, kad viena graži diena visas žemės rytulys išskraidys smulkiais gabalėliais didžiausiose dangaus berybėse, kaip rezultatas didžiausio išvidinio sprogo. Bet kad toks sprogoimas gali būti žmogaus rankų darbas, tai iki praėjusio dešimto amžiaus rodėsi tikia fantazija, kad apie tai ne romanuose nebūvo minima.

Paskutinių laikų fizikų atidengimai atomų srities tyrinėjime (atomas — smulkiausia dalelė bi kokio daikto, jau daugiau nedaloma į sudėtinės dalis) parodė, kad toks sprogoimas gali būti pačių žmonių paruoštas.

Neseniai Berlyno „laikraščiuose“ buvo rašyta apie Cambridge'o (Anglijos) Universiteto prof. d-ro Aso no persėrgėjimą, kuris nuodė, kad tolimesnieji šio įvyty tyrinėjimai išsisklaido pavojų. Kiekvienas atomas, įspatingai vandenilio (vandenilis — oro dalis, kuri chemijos žvilgsniu, susideda iš deutoonio ir vandenilio) sudaro didžiausią jėgos sandėlį. Pavyzdžiui, vandens šaukštas gali būti paverstas į 275 tūkstančių arklų jėgos, jei tik bus surasta būdas vienlaikiu šios jėgos paliosavimui.

„Jei ateity mokslininkas suras būdą paliosavimui šių jėgų tokio formos, kad galima būtų jas naudoti be jokių sunkenybių — sako d-ras Astonas — tai žmonių rasė valėtų turėti savo žinioje jėgas, savo kiekyje viršijančias plačiausią žmonių vaizluotę. Bet visuomet reikia skaitytis su tuo, kad kartą šios jėgos paliosuotos liktų be kontrolės ir su neaprasoma energija suduos į visus kitus pasaulio daiktus, — rezultatas bus toks, visas žemės vandenilis bus paverstas į šią nežinomą jėgą ir šis visų mokslinis bandymas gali baigtis tuo, kad vietoj žemės, viena akimirksnį pasaulis sužibės šviesi žvaigždė.“

Amžinas laikrodis.

Elektros išradimas savo laiku padarė žmonijos gyvenime didžiulį perversmą. Bet paskiau išrastoji jėga — radijus, stačiai ima stebinti net didelius išradėjus, nes kas kart radijus parodo vis naujų savybių ir galimybių negirdėtiems, neregėtiems išradimams.

Taip, pavyzdžiui, Oksfordo universiteto prof. Fridrichas Soldi dar prieš dešimt metų, pagelbė radijus jėgos, padarė amžiną laikrodį. Nepaduodam čia to stebėtinio išradimo aprašymo. Galia to, kad Soldi laikrodis jau dešimt metų eina, nereikalaujamas jokio užvedimo ir nesivėlinamas nei per pusę minutes!

Žemės drebėjimo priežastys.

Francuzas mokslininkas de Baloras apskaitė, kad nuo pasaulio pradžios iki 1903 metų yra buvę 159,782 žmės drebėjimai, apie kuriuos mokslininkams yra žinoma. Apskritai žmės drebėjimai, kasmet esti apie 60 žmės drebėjimų. 53 nuo šimčiai visų žmės drebėjimų esti Vidurinio jūroje, 41 nuošimtis pietinėje Ramiojo Vandenyno dalyje ir tik 6 nuošimčiai tenka kitoms žemės rutulio dalims.

Mažesni žmės paviršiaus judėjimai paeina nuo daugelio įvairių priežasčių — sprogoimų kasyklose, uolų ir kalnų nugriuvimų ir kit. Žmės didžiuosius drebėjimus sudaro tik vulkaniniai kalnai. Iš tokių kalnų laikas nuo laiko išsiveržia ugnis su skystais pelenais, kuriais užlieja mažesnes ar didesnes aplinkines. Tokių kalnų išsiveržimai paprastai esti labai smarkūs, ir nuo to žemės aplinkui sudreba, kartais užkelių šimtų ir tūkstančių kilometrų.

Apie didžiųjų žmės drebėjimų smarkumą galime gauti šiokių tokių supratimą iš šių pavyzdžių. Taip, nuo žmės drebėjimo, įvykusio 1911 metais Amerikoje, atsirado naujos salos vandenyno pakraščiuose, iš daugelio ežerų vanduo išsiliejo, o didžiulė upė Mississippi ėmė tekėti naujomis vietomis! Neperseniai žmės drebėjimas Alaskoje nuvertė į pamatų kalną Kamaj, kurio vietoje paliko lygi lygumą.

Vietose, kur atsitinka įvairiais laikais yra žuvė neapsakomai daugybė žmonių, sugriauta daug miestų. Taip, 1902 metais gegužio 8 d. bausis kalno Peli nugriuvimas trisdešimčiai tūkstančių žmonių buvo mirties priežastimi.

Kadangi žmės drebėjimai dažniausiai esti didelių vandenynų (Ramiojo) pakraščiuose, tai vanduo padaro paprastai daugiau eibių, negu patys žmės drebėjimai. Tokiuose atsitikimuose pradžioje vanduo ima trauktis nuo krantų, atidengdamas kaip akis užmatą vandenyno ar jūrų dugną. Paskiau dideliais bangomis vanduo puola į krantą ir užlieja per keletą kilometrų žemės paviršių, viską pakeliui skandindamas ir naikindamas. („T.“)

Koperniko jubilėjus Karaliaučiuje.

Vasario 19 d. Karaliaučiaus Universitete buvo iškilmingas 450 metų nuo garsaus astronomo Nikolajaus Koperniko mirties sukaktuvio paminėjimas. Astronomijos prof. dr. Prizbylo išrodinėjo, kad Kopernikas yra tikrai vokiečių, ne lenkų, kilmės. Koperniko giminė paeina iš kaimo Koepernigk palei Neisse. Nikolajaus tėvukas gyveno Krokuvėje, tėvas gyveno Torne (Torune), tuomet beveik visai vokiškame mieste. Koperniko motina buvo vokiečių Barbara Watzelrode. Italijos Kopernikas visuomet prisiskaitydavo prie vokiečių studentų.

Koperniko sistema pastatė saulę pasaulio centre, viešpatavusi gi per 14 šimtmečių prieš jį Ptolemajaus mokslas skelbė, kad saulė eina apie žemę. Minėjome jau pirmiau, kad tonis pačiomis dienomis Koperniko jubilėjus iškilmės buvo apvaikšiojamos ir Torune, kur lenkai buvo išrodinėjama, kad Kopernikas tikras lenkas tuves. („L. 2.“)

Jaunystės prasizengimai.

Laikraščiai pilni aprašymais piktadarių, įsiekimų, prasikaltelių, ilgomis ir brangiomis teismo bylomis ir taip toliau. Skaitant apie tą viską, ar nors sykį pamastė, kaip tu prasikaltėlių kriminališkas gyvenimas prasidėjo ir ar negalima jį sustabdyti pat pradžioje?

Isteigimas prasikaltelių istaigų neišris to klausimo. Tas tik prideda milijonus prie šalies išlaidų, ir skaitlės rodo, jog toks vaikų su laikymas nenukreipia prasizengimų. Yra prirodyta, jog didelis procentas esančių kalėjimuose kriminalistų buvo praeityje padėti į jaunuolių pataisymo namus.

Viena valstija įvedė naują bandymo sistemą, sulgy kurios vaikai yra padedami prie normališkių aplinkybių, ir tas kaštuoja tik aštuntą dalį to, kiek pataisymo namų. Ir šita nauja sistema pasirodė pasekmingesnė.

Mes suprantame, jog daugelis vaikų ir mergaičių, kurie pirmą sykį buvo suareštuoti už prasizengimą, nėra blogi vaikai; jie didžiulioje būna normališki ir gali tapti gerais pilieciais.

Zinoma, didžiuliam ir teismui atvestų vaikų yra nepilno procento. Geriausi jaunystės teismai daro nenormališkiems vaikams protiškus egzaminus. Ir tie egzaminai parodė kelią, kaip reikia pasiegti su normaliais vaikais. Protiški išbandymai yra surišti su fiziškais perėjimais ir su ištirinėjimų vaikų aplinkybių. Toks ištirinėjimas imina vaikų tėvus, jų namus, mokyklą, gyvenimo vietą, jų draugus ir įtekmes.

Prisieima susidurti su visais vaikais. Vienas iš pabrangusių tipų yra kietasprandžiai vaikai, ir už juos galime kaltinti tėvus, nes juos per aštriai valdė. Po to seka priešingingi vaikai, kurie per daug išleptinti, nepajįsta jokių reikalavimų, apart savo norų. Apgavingi vaikai yra tie, kuriuos patys tėvai prapratę apgauti. Kad nors vėliau tėvai muša už melavimą, bet vistik jie išauga į melagius, nes vaikai lengvai seka kitus, ypatingai augusius. Paniekintas vaikas ir gali pavirsti apgavingu, nes niekas jo nepaiso ir kuomet jis negali teisingai atsekti savo tikslo, tai atsiekia melais. Niekas jį nebėra ir nemokina, kuomet pradeda klaidingai veikti.

Vaikas, kuris vagia, daro tai delto, jog tėvai jį to mokina, arba jis per daug laiko praleidžia ant gatvių, arba blogi draugai jį pamokina, arba per blogus pripratimus, arba bėdumas jį prie to priverčia. Reikia surasti tikrą priežastį ir ją pašalinti.

Daugelis vaikų pagėga nuo mokyklos delto, jog negali mokymu užsinešti. Ir kuomet vaikai pasibėga iš namų, tai gal namai yra prasti arba namie viskas netvarkoj. Yra atsitikimų, kuomet vaikai pagėga iš namų, jie buvo nuvežti ant ukių. Padirbė ten kiek laiko, jie linksmiai sugrįžo į namus.

Vaikų Biuras Washingtono surinko kai kuriuos faktus nuo dešimties tūkstančių orasikaltelių (vaikų), paminėti šiuose teismų, ir raportas rodo, jog 40% tų vaikų paėjo iš tokių namų kur mirtis, apsielidimas ar persiskyrimas tėvų suardė šeikų. Kur tėvai drauge gyveno, motina dirbo ir negalėjo tinkamai namus prižiū-

rėti. Svarbiausias reikalas yra motinų pensijos, tada motinos nebus priverstos, iš priežasties bėdumo, apieisti savo vaikus.

Vaikai su protiškais trūkumais turėtų būti paimti ir prižiūrimi tinkamos istaigos. Bet daugelis su tokiais trūkumais gali įknyti speciales viešų mokyklų klesas, ir gali pramokti skaityti ir rašyti. Ir kuomet jie yra verčiami dirbti, turėtų dirbti po augusio priežiūra. Nepilno proto vaikai tampa nestropūs ne del kitko, tik delto, jog lengvai yra pastumti keno nors įtekme ir jog netinkamai gyvena. Yra taip lengva išmokyti gerų pripratimų, kaip ir blogų.

Reikia vaikų lavinti sulgy jų natūralių gabumų. Turime pavelinti jiems prigulėti prie įvairių vaikų ir mergaičių klubų ir organizacijų. Ir tėvai turi namus linksmiai užlaikyti.

Mokyklos tik dabar pradeda suprasti kaip svarbu tinkamai sužinoti, kodėl vaikai nelanko mokyklos. Jau keliuose miestuose „dykūnų viešviečių“ (truant officer) vietoje pasamdyta mokytoja, kuri lanko vaikų namus ir bando surasti budus pralinti priežastis.

1922 metų prasikaltimai Lietuvoj.

Žmogžudybių buta 422 atsitikimų, užmušta 363 ir sužeista 59 asmenys. Žmogžudžių nužudyta 5 ir sužeista 231, suimta 280, milicininkų nužudyta 2, sužeista 2. — Tokių būdų ta nuodėmė pamė vienais metais 663 aukas.

Plėšimų priskaityta 194, du plėšiku nužudyta, suimta 284.

Gyvulių vogimų sužinota 839 atsitikimai, iš jų arklų 635, o kitų gyvulių 204, vagių suimta 355.

Negyvojo turto vogimų užrašyta 4315 atsitikimų, suimta 1717 vagių ir 13 sužeista.

Gaisrų buvo 634, žmonių sudėgė 12, gyvulių 570, suimta padegėjų 80.

Degtindarybė. Surasta atsitikimų 690, suimta bravorėlių 409, patraukta atsakomybės 496 asmenys už varymą ir 243 už pardavinėjimą, nubausta kalėjimu tik 22 asmenys.

Kontrabandos užregistruota 414 atsitikimų, nubausta kalėjimu 5.

Spekuliacijų įtraukta 1 knygas 587, spekuliantų suimta 594, iš jų kalėti nubausta 10.

Suimta 1922 m. iš viso visokių prasikaltelių ar įtariamų asmenų 9948.

Priešvalstybinių nusikaltelių suimta 161.

(Cia kelios eilutės išbrauktos cenzūros. — Red.).

Pamestų vaikų 192.

Tokių būdų tik suregistruota yra apie 10,000 suimtujų. Skaitykime, kad jiems gaudyti, laikyti, varinėti bent 1 asmuo 2 suimtiesiems, tad apturėsime 15,000 nedirbančių darbo žmonių arba, kitaip tariant, iš 150 msų gyventojų vienas ar du prasikaltimus daro, arba pasikaltėliais yra užimtas. (Iš „Liet. Zinių“ No. 59.)

ŠVEDŲ KABINETAS REZIGNAVO.

Švedijos ministerių kabinetas padavė rezignaciją, nes augstsnis parlamento bus atmetė kabineto sukuriamą mokėti bedarbiams pašalpą. Šitas kabinetas buvo sudarytas socialistų Brantingo, todėl jis ir rūpinosi darbininkų reikalais.

Iš Klaipėdos Krašto.

Klaipėdos kraštas, aprašytas iš vienos pusės būnausia siena tarp Vokietijos ir Rusijos, kuri buvo pravaista virš 500 metų tam gal, iš kitos pusės Nemuno ir jūra, turi ploto 2,451 kvadratinį kilometrą arba 245,115 hektarų. To ploto ilgis apie 140 kilometrų, plotis 15—20 kilometrų. Gyventojų jame apie 150,000, iš kurių didesnė pusė yra lietuvių. Tame skaičiuje Klaipėdos miestas turi apie 40,000 gyventojų, t. y. beveik 1-ą dalį visų gyventojų. Klaipėda daro didelio ir gražaus įspūdžio. Čia uostas, čia ir industrijos įmonės. Svarbiausia pramonės šaka — tai medžio apdirbimas. Toje srity veikia celiuliozės, baldų fabrikai ir tartokai. Be to yra laivų dirbimo fabrikas, vagonų dirbimo fabrikas, konservų fabrikas. Mieste ir krašte daug vandens ir garo malūnų.

Man teko būti Klaipėdoj trečią kartą, bet dabar galima pastebėti ką tai ypatiną. Laukininkai (ukininkai) iš aplinkinės ir dalis miestelių demonstratingai kalba lietuviškai, (tėsiškių žemaičių tarne), nors savo tarpe dažnai pereina į vokiečių kalbą, kuri jiems yra, matyti, labai priprasta. Vasario 16 d. lietuvininkai ne be pasisekimo demonstravo savo skaitlingumą ir upą kaip miesto gatvėse taip ir koncerte, kuriame dalyvavo ir anglų jurininkai. Upas laukininkų, dalinai ir darbininkų pakilęs. Vokiškosios gyventojų dalies upas — įtempto laukimo upas.

Mieste daug kariškių, kurie nešioja Klaipėdos krašto ženklą. Francuzų ir anglų beveik nesimato, tik tute stovi 2 francuzų ir 2 anglų kariški laivai. Ant prefektūros namo matyti apsaugymo ženklai.

Klaipėdos darbininkai savo organizuotumui ir sąjoningumui stovi augstai. Profesinės sąjungose yra virš 8,000 žmonių; 17 profesinių sąjungų sudaro savo centrą. Yra įmonių tarybos, atstovaujamos nuo 20 dirbančių darbininkų 1 atstovu nuo 50—5. Įmonių darbininkų tarybos nustato darbo sąlygas, darbo dienos ilgumą ir rūpinasi darbininkų pašalpa. Šiuose dalykuose ir šviso Klaipėdos krašto gyvenime darbininkų įtaka žymi. Miesto taryboje darbininkai turi daugumą — iš 32 vietų 22. Politinis jų susipratimas gana augstas ir jie gerai pažįsta partijas. Be profesinių sąjungų, galis darbininkų dalyvauja socialistinėse partijose. Tokių suvienimų, kaip musiskė Darbo Federacija, ten nėra ir negali būti.

Socialistinės partijos Klaipėdos krašte yra dvi: vienos organas yra „Memeler Volksstimme“, antros — „Die Fackel“. Antroji grupė neseniai susiorganizavo, bet smarkiai veikia.

Apie jų skirtumus dar būtų peranksti kalbėti. Galima pasakyti tik tiek, kad ir viena ir antra yra pasiryžusios drauge su Lietuvos darbininkais kovoti prieš kapitalą ir klerikalizmą. Lietuvos Socialdemokratų Partija užmezgė su Klaipėdos krašto klerikalizmo darbininkų organizacijomis artimus ryšius.

Reikia pabrėžti dar vieną dalyką, kuris rupi Klaipėdos darbininkams — tai brangenybės klausimas. Paskutiniųjų laikų (vasario mėn. 15—17 d.) brangenybė Klaipėdoj labai žymi ir augstesnė, negu Kaune. Nors markės kursas pakilo,

bet krautuvininkai ir laukininkai nesigėdi imti už prekes senoviškas kainas. Valdžia nieko nedaro, kad pabažoti spekuliantus. Brangu ne tik maisto produktai, bet ir malkos. Meteris kaštuoja 40,000—60,000 markių. Kol tas dalykas bus geriau sutvarkytas, darbininkams reikalinga skubi pašalpa maistu ir malkomis. Jų ta pašalpa turi būti atiduota ne į bendrus krašto organus, kaip tatau padarė Darbo Federacija su savo 1,500 litų, iš kurių darbininkai ne ką tegavo, bet į pačių darbininkų vedamas įstaigas. Tuo dalyku reikia susirupinti. („S-tas“).

M. M.

Kauno sunkieji darbu kalėjimas.

Kovo 25-tą dieną apie 14 valandą Kauno Sunkiųjų Darbu Kalėjime buvo kilęs gaisras. Miestas subruzo, sūjudo. Artimiausias kalėjimo gatvės apstojos neramios minios. Kiekvienam rūpėjo tie šimtai kalėjimo mūruose užrakintų žmonių.

Gaisras, gaisrininkų dėka, buvo likviduotas. Jis kilio priešakinį namų trečiajame aukšte, kur buvo sudėti įvairūs greitai užsidegiantys daiktai, pradedant šiaudais ir baigiant kalinių senais rubais.

Kaip tos šukšlės užsidegė, tikrų žinių nėra. Pasakoja, buk šeštadienį tame aukšte buvo taisymas, ar tvarkymas ir, kad greičiausia, kuris pykporis iš kalinių ar prižiūrėtojų užkrėtęs.

Kai kurios kameros gerojai apdegė: išgruvinėjo lubos, išdegė grindys. Kiek baimės prityrė vargšai kaliniai!

Mačiau būrelį jų, vedant prižiūrėtojamis iš degančių namų į rusis. Kaip jie veržėsi į orą ir kaip bailingai skambėjo jų protestai: „Juk ten, rusyse, sudegime!“

Pritampė, privargino nešiodami laiptais ligonius. Pavaikščiojęs kalėjime ir arčiau prisizūrėjęs į jį, pamaciau, kad daug kalti tame kalėjimo „strioke“ jo valdytojai.

Pasikalbėjau su keliais prižiūrėtojais; jie man pasakojė, kad dabartinis laiku Kauno kalėjimas daug bauriau sutvarkytas, negu prieš karą — rusų laikais. Tvarkos jame mažai težiurima.

Kalėjimo viršininkas tvarkos dabojimą pavadė tam tikriems savo favaritams, kurie, matomai, jos nelabai mėgsta.

Pasakoja dar, kad kalėjime tarnauja žmonės nemojka lietuvių kalbos ir priešvalstybiniui nusistatę.

Ir teisybė. Po kiek laiko užkalbinau vieną prižiūrėtoją, jis man atsakė rusiškai. Paklausus, ar senai jis tarnauja, paaiškėjo, kad kalėjime dirba jau virš 3 metų. Vėliau sužinojau, jog tas žmogus yra priešvalstybiniui nusistatęs. „Do viečora Litva“. Kartojto man jo žodžius.

Pavardė to „pranašo“, regis, Babičius ar Rabičius.

Prižiūrėtojų gyvenamieji namai iš oro labai gražiai atrodo. Bet įėjus vidun, vaizdas kartu keičiasi: koridoriuose kruvos šiukšlių, išteptos, apkrusios sienos, išlaužti laiptų ramsčiai, dvokiančios, nuodais nešančios išeinamosios vietos ir t. t. O juk tuose namuose gyvena dešimčiai šeimynų! („L. 2.“) Matęs.

Sveikatos Kampelis.

DABOKITE SAVO AKIS.

Akys yra mūsų brangiausias turtas. Jeigu mes nustume rankas, galėtume apsieiti be jos arba prisitaikyti netikrą; jeigu nustume kojas, galėtume slubuoti su kuoju; jeigu pamestume dantis, galėtume nusipirkti kitus, kurie pagelbėtų mums sukratyti maistą; bet akis yra akis — ji neturi jokio užvaudojo. Stiklinė akis gali būti geras tik pažūrėti į ją, bet nedaug vertės žiūrėti su ja.

Ištikro, nedaug kas iš mūsų priderantiai vaktuojame savo akis. Yra daug netikėtų atsitikimų, kurie sugadina mūsų akis. Labai dažnai bežaisdami ant gatvės išdykę vaikai beria žemėmis į akis kitoms; akis ir tankiai jas sugadina. Todel reikalinga vaikų žaidimų pridaboti ir nuo blogų pasielgimų juos sudrausti.

Labai daug darbininkų sugadina savo akis fabrikuose per savo neatsargumą arba per stoką apsisaugojimo būdą.

Jeigu mes norime, kad akys mums gerai tarnautų, mes turime su jomis gerai pasielgti.

Turime žinoti, kaip tinkamai vartoti šviesą. Visokia šviesa gera; bet reikia žinoti kaip vartoti. Jeigu mes turime gazo šviesą, ji buna gera šviesa, kuomet uždedame „uždangalą“ (mantle). Elektrikinė šviesa gera, jeigu ji yra apdengta. Neapdengta šviesa peršaltai žiūba ir tokis žibėjimas yra akių nuovargio priežastis, o tas liečia visą kūną.

Nereikia taip sėdėti, kad šviesa tiesiog į akis šviestų.

Yra keturios priežastys akių vargo: akių trukumai, akių ligos, akių užgavimas ir akių įtempimas. Tarp svarbiausių akių trukumų yra akies obuolio klaidinga forma. Moderniškas mokslas aprūpina tam trukumai pagalbą — akinus, kuriuos gali pritaikyti akių specialistas. Geriausias be akinų būti, negu vartoti netinkamus. Yra kelios formos akių ligų, ir beveik visuomet reikalinga kreiptis prie akių gydytojo. Kartais akių ligos priežastis yra kuno ar kraujo ligos, kas turi būti tuojau išgydyta.

Akių užgavimas yra rimtas dalykas, ir reikalauja greitos priežiūros.

Yra gana sunku gydyti akių įtempimą, nes gali būti daugelis priežasčių. Bet visuose atsitikimuose reikia surasti ir pašalinti priežastį.

Daugelis akių ligų yra perduodamos. Keli metai atgal pasirodė akių uždegimas, kuris išsiplėtojo per daugelį mokyklų ar darbo vietų.

Viešas abrusas išplatina akių ir odos ligas. Trachoma yra viena iš baisiausių akių ligų. Perai ligų pasirodo ant abrusų, ir visi, kurie vartoja tą patį abrusą, prideda perus prie akių ir taip vėl vienas kitam perduoda. Trachoma yra labai sunki išgydyti.

Taigi saugokime savo akis. Neduokime joms per daug nuvargti. Kaip visas mūsų kūnas po darbo reikalauja pasilsio, to paties reikalauja ir akys. Duokime joms tinkamai pasilsėti.

F.L.I.S.

FIZISKAS VAIKU ISAUKLĖJIMAS.

Koks yra fizinio išauklėjimo programos, kuri dvidešimtis metų šios šalies valstijos priėmė?

Ar tai yra koks naujas išmėslas? Ne! Fizinis išauklėjimas pergyveno amžius. Jis yra senesnis už spaudą.

Senovės graikai padalino mokslą į dvi dalis — muziką ir gimnastiką. Kiekvienas vaikas buvo išauklėtas gimnazijoje. Graikijos literatūros didvyriai buvo tie, kurie turėjo alyvų vainikus, kaippo ženkla pasivymėjimo Olimpiškos žaismės.

Fizinis išauklėjimas yra abelno mokslo svarbiausias dalis. Visas vaikas eina į mokyklą — kunas, dvasia ir protas. Praityje mes žinome apie pirmus du ir bandėme išvystyti protą, visi nemislydami apie kūną.

Kaip su tavo ir mano vaikais? Ar galima juos sulaukinti namie ant dviejų valandų, ir ar jie per tas dvi valandas bus ramūs? Nemanau! Tai ką galime sakyti apie mokyklos gyvenimą? Mokytoja turi laikyti Onutę ir Jonuką prie darbo per dvi ir tris valandas. Žinoma, jog svarbu vaikui žinoti kaip rašyti ir skaityti. Ir gerai žinome kaip lengvai šių dienų vaikas ir mergaitė užmiršta savo lektijas. Bet kodel prie rašymo ir skaitymo negalėtume priskaityti trečią užsiėmimą, tai yra pasilinksminimą?

Ar tu buvai vienas iš tų nelaimingų vaikų, kuris niekada neturėjo progos pažinti „sąnaukimo vietą“, ir ar tave, mažas esant, tavo draugai nepravardėjo? Plaukimas yra puikus miklinimas, bet kiek iš mūsų vaikų mergaičių turi progą išmokti plaukti?

Fizinis išauklėjimas yra niekas kitas, kaip tik plenas aprūpinti sveiką besimiklinančius vaikus. Yra natūralūs dalykai vaikui pasibovinti, bet vaikų pasibovimas reikalauja augusio vadovystės. Mūsų dabartinių kolegijų mėtai yra puikus pavyzdys reikalingumo sveiko besimiklinimo.

Fizinis išauklėjimas pirmausia bando aprūpinti pamatinis mokyklų veiklą. Vaikai reikalauja žaisimų, kurios sujungtų mus su kūnu. Todel bėgimas, šokinėjimas, metimas ir laipiojimas yra jiems sveikatos.

Fizinis išauklėjimas pagerina mokyklų išsivystymą ir sustiprina nervus. Ką dangi kiekviena mokyklų grupė turi grupę nervų, kuri musulius kontroliuoja, tai negali būti mokyklų išsivystymo be panašaus nervų išsivystymo. Civilizacija daug reikalauja nuo mūsų nervų — todėl būtina reikalinga juos išvystyti kudiškystę. Mokyklų miklinimas pridoda organiską drūtumą, pagerina kvėpavimą ir cirkuliaciją.

Fizinis išauklėjimas liečia socialį ir moralį vaiko išsivystymą. Vaikų pasibovimo vietos nepažįsta rasės, klasės ar socialio skirtumų. Vaikai pripranta pripažinti kitų teises. Kur kitur, jeigu ne ant pasibovimo lauko vaikas išmoka gerti sportininkystės pamatus.

Fizinis išauklėjimas liečia vaiko sveikatą. Jis bando kreipti atydą į sveikatos pripratimus, ir todėl sveikatos mokslas yra svarbiausias fizinio išauklėjimo tikslas.

Fizinis išauklėjimas yra ta išauklėjimo dalis, kuri

priziūri vaikų augimą ir išsivystymą; bando pagerinti sveikatą ir tas socialies ir morales ypatybes, kurios padaro gerus piliecius.

Francija ir kitos šalys labai susirūpino fizinio išauklėjimu.

Mes prašome jus atsakyti sekančius klausimus:

Ar jūsų vaikas ir mergaitė geros sveikatos paveikles?

Ar jie jieško pasilinksminimo?

Ar jie aprūpinti tinkamais užsiėmimais per liuos valandas?

Ar mes stengiamės pristatyti tinkamas programas pagerinti jų gyvenimą?

Suv. Valstijų Apšvietimo Biuras maloniai teiks informaciją apie programas ir problemas fizinio išauklėjimo ir mokyklos hygieną.

John J. Tigert.

PIRMOJI PAGELBA NELAIMINGOSE ATSTIKIMUOSE.

(Tas)

Sulaužymas šlaunies.

Siame atsitikime ligonis parpuola ant žemės. Yra sunku atskirti sulaužytą vietą iš priežasties stori raumenų. Jei neatsikiri sulaužtos vietos, apsieik kaip su sulaužyta. Siame atsitikime skelvdas reikalinga tvirta ir ilgą, kad siektų nuo pažasties iki galui kojos. Vidurinė skelvdas turi siekti nuo kirkšnio iki letenai. Jei vidurinė skelvdas negalima tuojau nusitverti, tai tuosyk abi kojas reikia suristi ir krūva.

Sutrinimas kelio ropės.

Ligonis parpuola ir negali pakelti kojos. Nėra sunku atrasti sulaužytą vietą, kadangi galima užčiuoti pozą (grubutę) kelyje po oda.

Patarnavimas daktaro tuojau reikalingas, lygiai kaip ir sutrintos vietos apžiūrėjimas. Taipgi reikia but atsargiam judinant iš vietos. Atitiekis koją. Pasijieškok skelvdą, kad ligis siektų nuo vidurio šlaunies iki viduriui kiškos. Skelvdas turi but taip plati kaip šlaunis, bet jei daroma su strioku, tuosyk galima panaudoti kad ir neendrę arba lietsargi. Uždek priegalyt ant skelvdos, padėk skelvdą po šlaunį, kad galas siektų dar už kiškos, o viduris rastųsi po kelio linkmu.

Ir tuosyk aprišk raisteliu ar skepetėle. Tik neaprišk ant nulaužtos vietos, bet vienu raisteliu iš vienos pusės, kita iš kitos, tinkamai, augščiau ir žemiau kelio.

Nulaužimas sprando.

Ligonis negali pakelti rankų viršūn peties. Galima užčiuoti įdubimą, pabrūkiant ranką per sprandą. Tuojau pašauk daktarą. Padaryk trikampį priegalyt iš dviejų nosinių skepetėlių. Idėk tą priegalytį po pažasties sužeisto šono. Idėk ranką į tarpaištį priegalyt nuo alkūnės prie kėltės rankos augščiau alkūnės. Paimk raistį apie 3 colių platumo. Apvyniok juo horizontaliai aplink kūną ir aplink alkūnę sužeistos rankos. Apjuosti, suprantama, galima sykiu, alkūnę, sulenkta ranką ir kūną. Priverzta alkūnė prie kūno privers viršutinį galą peties išsikisti priekin arba priesakin.

Kitas būdas: Paguldyk ligonį ir sužeistą petį laikyk tinkamai ant priegalyt. Taip laikyk pakol pribus daktaras.

Nulaužimas rankos žemiau ir augščiau alkūnės.

Tokie nulaužimai galima lengvai apčiuopti. Pašauk daktarą. Apžiūrėk sukrėtimą. Palengva atitiesk sana-

RECEIPTS

jo natūrališka vieta.

Pasijieškok dvi skelvdas tinkamo ilgumo: del rankos augščiau alkūnės, kad siektų nuo peties ir nuo pažasties iki alkūnės, o del rankos žemiau alkūnės, kad siektų nuo alkūnės iki viduriui delno. Cia geriausia tinka lygios lentelės, bet galima ir kita tvirta medega vartoti, kaip ve guntus, šakeles ir tt. Skelvdas apvyniok kuo minkštu. Jei iš apačių kaulas sužeistas, tuosyk skelvdas reikia pridėti vieną iš apačių, kitą iš viršaus.

Sutrinimas riešelio.

Tas yra paprastas sužeidimas, paeinas nuo puolio ant rankų, kurios išsoka per riešelius nuo perdidelio atsišprimo puolančio kuno.

Pašauk daktarą. Nebandyk atliuosuoti kaulus, bet paimk kaip jie yra.

Graziai atitruok natūraliai vietai. Pridėk iš apačių sėn, apvyniok balanėle ir aprišk su raisteliu. Pilaikyk ranką apvyniodamas. Parodyk daktarui taip greit, kaip priinama.

Nulaužimas šonkaulių.

Apsireiškia didelis skaudėjimas kvėpuojant ir kosant. Kvėpavimas trumpas ir ligonis spaudžia šoną, kad

pasalint judėjimą krutinės. Gali jausti girkėdėjimą su- laužytų kaulų galų uždedant ranką ant krutinės, vietoje, kur labiausia skauda.

Aprisk didelę skepetėlę ar trikampį pal aplink krutinę, arba uždek suvyniota raistį ant krutinės. Tas ap- rubėžiuos krutinės judėjimą ir sumažins skausmą.

Jei sukrėtimas žiaurus, pašauk daktarą kuogreičiausia. Jei ne žiaurus, dak- tarą galima pasaukti kuomet galima, jei aprišta kaip pasakytą.

Nulaužimas nosies.

Paprastai nulaužimą už- čiuopti nesunku. Skaudėji- mas, sutinimas, braškėjimas ir išnarinimas (iškrypimas). Sutinimas esti toks dielis, kad iškrypimas veik neaiš- kus. Neretai esti sujungta žaizda.

Paguldys labiausia gali- moj natūralioj vietoj ir uždek pleistrą nuo smilkinio iki smilkinui ant visos nosies. Pirm negu uždėsi pleis- trą, pridėk iš abiejų šalių nosies kompresą iš gazeles. Jei nesiranda tinkamo pleis- tro, tuosyk aplink nosį ir gaivą aprišk tinkamu rais- teliu, tik saugokis nesuverž- ti. Pašauk daktarą. (Daugiau bus)

EKSPRESINIS PATARNAVIMAS I EUROPA

Greitumas—Parankumas ir Geriausias Maistas

Kada važiuoti į Europą arba siųsi laivakortes savo mylimiems, pirk jas ant Suvienytų Valstijų Valdžios Laivų. Ant šių laivų visi turi geriausią priežiūrą, gerą maistą, ruimingus kambarius — skaitymui ir rukymui. Trečios klasės kambariai turi po 2, 4 ir 6 lovų. Šie laivai išplaukia reguliariai iš New Yorko į Bremeną Subatomis:

PRESIDENT HARDING Gegužės 12
GEO. WASHINGTON — Gegužės 19
PRESIDENT ROOSEVELT Geg. 20

Prisiųsk savo vardą šiandien reikalaujamas knyge- les lietuvių kalboj, kuri išaiškins jums apie kehone. APMOKĖTOS LAIVAKORTES. Jeigu jūs mylimieji nori at- važiuoti pas jus, klausit informaciją apie apmokėtas laivak- ortes. Gausit knygeles su paaiškinimais dykai. Rasykit šiandien:

UNITED STATES LINES
45 Broadway New York City
Tvarkytojai ir Operotojai del
U. S. SHIPPING BOARD

Specialė Ekskursija LIETUVA

Sykiu su Lietuvių Buriu Visas Kelias Vandenis, per KLAIPĖDĄ ir KARALIAUČIŲ

Visa Kelionė į Klaipėdą \$197, į Piliavą \$196.50.
Kardės Takais Atsikrai.
Sekanti Ispanijai ir New Yorko:
Laivas "ROTTERDAM" Gegužės 12 d. 11 val. ryte.
Patogumai—Apsauga—Parankumai.
Tuojau po pribuvimo į Rotterdamą lietuvių-keičiviai drange su bagažais, yra persodinami į patogų ir greitą laivą, kuris oiaukia be sustinimo į Klaipėdą ir Karaliaučius.
Hollandijos Vizos Nereikalaujama
Uždorami Kambariai del 1, 2, 4 ir 6 ypatų
Mandagus Patarnavimas, geriausias Valgis.
Užsisakykit Laivakortes Tuojau Pas
HOLLAND-AMERICA LINE
89 STATE STREET BOSTON, MASS.
arba pas autorizuotus agentus.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ I LIETUVA PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

VAŽIUOKIT PARANKIU KELIU Lietuvių važiuojanti į Piliavą aplinkais Lenkų karidori.
S.S. LITHUANIA Gegužės 2
S.S. POLONIA Gegužės 23
KLESA PADALINTA Į KAMBARIUS
Su 2, 4, 6 ir 8 lovomis. Laivai išplauks
19 NEW YORKO AR BOSTONO:
į Hamburgą \$103.50 į Piliavą \$106.50
į Liepoją ir Memelį \$107.
Iš Bostono į New Yorką per Fall River Linę

Salutaras ligas gydo.
Tai daro ne iš pavydo:
Teikia kiekvienam sveikatą,
Kurs tik vartoja Salutarą!

Salutaras Biteris žmonės vartoja jau per 15 metų nuo visokių pilvo ligų ir gerisi jo stebėtinomis pasekmėmis, kadangi neranda jam lygaus, nei už jį viršesnio. Pasistengk įsigyti jo butelį, o mes užtikrinam, kad su juo- mi nesisikirsi, kol gyvas busi. Koki- tik vidurių nemagumą jauči, kreip- kis prie savo aptiekoriaus reikalau- damas tikro Salutaras, o jei jis netu- retu, kreipkis tiesiai prie išdirbįjį pridudamas savo aptiekoriaus adre- są, adresuodamas šiai:

SALUTARAS
DRUG & CHEMICAL CO., Inc.,
Dept. 18
1707 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nesikankink su
Reumatizmu
Neuralgija Strėnų Diegliu
Skandmais Krutinėje
Skandmais Muskulais
Patrink truputį su
Pain-Expelleriu
Ant skaudamų vietų, ligi pa- nusios deginimo — ir užgan- čiantis, malonius palengvėji- mas tuojau užstos.
Piliavai Pain-Expelleris turi INKARO vaistabutekį.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė.
Jūs galite mesti šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien- tam padaryta, kad jus išgydytų nuo rylos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėjus nusenka ir tuo būdu ge- resnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžių neturi. Minkšta, lengva ne- sioti. Pigi. Jokio nesmagumo dar- be. Gauta aukso medalis. Mes pri- sišimėm, ka sakome, atsiųsim jums išmėginimui visai DYKAI. (?)

PLAPAO LABORATORIES
3058 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

IS BOSTONO I LIETUVA per Liverpoolį

Ant naujų, didelių, patogių, greitų, viešum deginamų laivų:
CARMANIA Balandžio 22
LACONIA Gegužės 12
SCYTHIA Gegužės 26

TAIPGI IS NEW YORKO
Personaliai vedama ekskursija į LIETUVĄ ir kitas Baltijos valsty- bes, kas UTARNINKAS, ant vieno iš trijų didžiausių juri milžinų, su persidimū tiesiai nuo laivo ant laivo Southamptono

MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA

Pasiekiant LIETUVĄ 9 dienas. Dėl informacijų kreipkitės prie artimiausių agentų arba prie
THE CUNARD STEAM SHIP COMPANY LIMITED
126 State St., Boston, Mass.

DOVANAI

tam, kuris mano važiuoti į Lietuvą, atsiųsim visai uždėk ka tik aptu- ras nuo laivų kompanij įvairias spalvuotas paveikluotas puikias knygetes, cirkuliorius ir labai svarbius naujus pamokinimus. Tuoj- aus naudokitės iš šios nebuos progos ir rasykite mums reika- laudami tas dovanas, o džiausitės gavę.

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU, INC. (Lith. Dep.)
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK, N. Y.

Pinigų Siuntimas—Laivakortės—Partraukimas Gimini.

DIRBTUVE

Vėlavų, Kukurų, visokių Zenklėlių, Guzikėlių, Ant- spaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaujami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jus dr-tės varda.
STRUPAS CO., 60-62 Ferry St. Newark, N. J.

SVEDIJOS AMERIKOS LINIJA

I LIETUVĄ
Greitas pasažierinis kelias nuo NEW YORKO IKI LIEPOJIAUS per Gothenburgą, Svediją. Pasažieriai bus transferuoti ant juri tiesiai į LIEPOJŲ

S. S. STOCKHOLM Balandžio 26

S. S. KUNGSHOLM Gegužės 5, Birželio 19

S. S. DROTTHNSHOLM Gegužės 12 ir Birželio 9.

Trečios klasės kainos:
HAMBURGA — \$103.50;
DANZIGA ir PILLAVA \$106.50
LIEPOJŲ ir KLAIPĖDĄ — \$107
Su damokėjimu \$5.00 taksu.
Trečios klasės pasažieriai turi ka- binus tikiai su 2-4 lovokėm.
Nereikia Svedijos pasporto vizos. Kreipkitės prie Vietinių Agentų ar SWEDISH AMERICAN LINE.
21-23 State Street, New York City.

NORTH GERMAN LLOYD

Dubeltavais Stribiniais Laivais

LIETUVA

NEW YORK-BREMEN
Laivai išplaukia Sere- do- nus. Puikiai įtaisyta Trečia Klasė, Puikus užda- ryti kambariai del 2, 4 ir 6 ypatų.
CHAS. KAUFMAN
192 Washington St., Boston, Mass.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

LIETUVA

Laivai išplaukia kas se- vaitę nuo Pjero 86, North River, pėda nuo 46th st. Kambariai su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dide- li valgymai kambariai, sa- lionai ir puikus dekal tik trečios klasės pasažie- riams. Laivai "MOUNT CLAY", "HANS", "BAYERN", "MOUNT CARROLL" ir "THURIN- GIA" turi ir specialius kambarius.
Nauji trijų sribų laivai "RESOLUTE", "RELIAN- CE" ir "ALBERT BAL- LIN" veža 1, 2 ir 3 klasės pasažierius.

UNITED AMERICAN LINES

JULIUS ROTTENBERG,
260 Hanover St., Boston, Mass.

Vietinės Žinios

Visi į drg. Bielinio vakariene.

I drg. Bielinio vakariene rengiasi visi So. Bostono ir aplinkinės lietuviai. Rengėjai paėmė didžiąją Lietuvių Salę (ant viršaus), ir taip da prisibijo, kad nepatvirtu vietų. Kadangi drg. Bielinis yra vienas žymiausių veikėjų lietuvių darbininkų judėjime, vadovavo revoliucini judėjimui 1905 metais Lietuvoje ir Rygoje, tai daug žmonių jį pažįsta ir visi jie nori su juo pasimatyti. Iš Montello, Stoughtono, Worcesterio, Lawrence'o ir kitų miestų žmonės prašo laisvės, kad paliktų jiems tikėtu vakarienei. Intelligentai ir darbininkai — visi nori susipažinti su gerbiuomuoju mūsų svečiu.

Rengėjai gi iš savo pusės daro viską, kad visi būtų patenkinti. Vakariene yra užsakyta iš restorano kuogeriausia. Valgiai bus karšti ir visko bus apsieiai. Po vakarienos bus kalbos, dainos ir muzika. Taigi kas da neturi tiketo, tegul tuojau užsisako, nes prie durų tiketai nebus parduvinėjami.

Neužmirškite, kad šita vakariene bus ateinanti nedėdieni, 22 vasario. Pradžią 7:30 valandą vakaro.

Balandžio 26 drg. Bielinto prakalbos.

Ateinanti ketvėgė, 26 balandžio, So. Bostono Lietuvių Salę bus drg. Bielinio prakalbos. Pradžią 7:30 valandą vakaro. Visus kviečia ISS. 60-ji kuopa.

Mirė Sarapienė.

Šiomis dienomis po kudičio mirė Sarapienė, kuri tarp South Bostono lietuvių buvo gerai žinoma kaip veikli progresistė. Velionė buvo pati per save prasilavinusi moteris ir dirbo taip, kaip ji geriausia išmanė. Nors įvykus darbininkų šeimynoj nesutikimams, ji nuėjo su komunistais, kurie pasidarė didžiausiais socialistų priešiniais, tačiau kaip darbininkai ir pasišventusiai darbininkei, mes negalime jai nieko daugiau pasakyti, kaip tik pagarbos žodį.

A. Pivoriunas prapuoė.

Šiomis dienomis So. Bostono prapuoė jaunas lietuvis, Alizius Pivoriunas, kuris gyvena po Nr. 266 Fourth st. Jisai paliko jauną pačią, kuri labai susirūpinusi dėl jo likimo ir visur jo ieško. Ji sako, kad vieną rytą jisai apsilvėkęs geriausiom savo drapanom ir pasisakė eina pasivaikšioti. Bet išėjęs jis nesugrįžo ir nuo to laiko ji neturi apie jį jokių žinių.

Šidlauskas pardavė C st. aptieką.

Pereita savaitę p. K. Šidlauskas pardavė vieną savo aptieką, kuri buvo ant kampo Broadway ir C streeto. Aptieką ant kampo E st. ir Broadway jis pasilieka sau. Taigi kas turi pas jį reikalų, nuo šiol tegul kreipiasi šiton aptiekon.

Garsaus smuikoriaus koncertas.

Ateinančiam nedėdieni, 22 Balandžio-April, ant 3:30 po pietų, SYMPHONY HALL įvyks garsaus smuikoriaus Mischa Elman koncertas. Mischa Elman yra žinomas kaip garsiausias smuikorius netik Europoj, bet ir Amerikoj.

Tarpe Tremont, Hollis, Dillaway ir Dore gatvių Bostono statomas naujas teatras.

Auka socialdemokratams.
Pereitoj subatoj drg. Armanavičius atnešė į "Keleivio" redakciją ir paaukavo Lietuvos socialdemokratams \$1.00. Redakcija perduos šitą auką drg. K. Bieliniui, kai jis atvyks į So. Bostoną.

SUSIRINKIMAS.

Simono Daukanto Mokyklos susirinkimas atsisbus 19-tą balandžio, kaip 7:30 vakare, Lietuvių Svetainėje, kampo E ir Silver gatvių, South Boston. Si susirinkimas yra labai svarbus, turim galutinai aptarti mokyklos reikalus, kad prisirengtume anksčiau atidaryti mokyklą. Pašaliniai taipgi kviečiami atsilankyti ant viršmineto susirinkimo. Galėsite priguelti ir buti jo nariais.

B. Kontrimas, rašt

NAUJA LIETUVISKA RESTAURACIJA.

Šaunūs valgiai, geras ir švarus patarnavimas. Atsilankykite ir persitikrinkite **GRAND LUNCH** Geistaračių Broliai, Savin. 1154 Washington St., Boston Tel.: Dewey 6669-R.

SVEČIAI IS LIETUVOS.

Balandžio 5 diena, lairu "GEORGE WASHINGTON" per pasidarbavimą **BALTIC STATES FINANCE CORPORATION** ir **ATSTOVYBĘ KAUNE** atvažiuo sekanti svečiai:

Kun. Pranas Mockus, iš Kurlii, Ukmergės apskr., Bessie Laltrėnas, iš Zadeikių, Kretin gės apskr., Albinas Juškevičius, iš Teiberių, Vilkaviškio apskr., Jonas Trucen, iš Abelių, Rokiškio apskr., Andrius Koret, iš Vairaviškių, Ukmergės apskr., Gsvald Lauchiskis, iš Menknių, Rokiškio apskr., Jonas Budrys, iš Romutis, Šiaulių apskr., Salomėja Valeckienė, iš Gaiziūnų, Pasvalio apskr., ir sunai Stasys ir Stasys Valeckas, Katrė ir Kazys Missiavė, iš Plukų, Panevėžio apskr., Stasys Damulis, iš Ukmergės, Antanas Kovas, iš Virbalio, Vilkaviškio apskrities. Kurie norite savo gimines atvežti iš Lietuvos į Ameriką arba kurių gimines ar draugai yra išvažiavę į Lietuvą ir dabar nori grįžti į Ameriką, kreipkitės pas mus. Visiems ant pareikalavimo prisiųsime informacijų **KNYGA DYKAI** ir suteiksime visus paaiškinimus. Laisku arba ypatingai kreipkitės: **BALTIC STATES FINANCE CORPORATION** 257 Broadway, So. Boston, Mass.

AR ŽINOT, KAD —

Moksliniai pranešimai, kad netrukus bus galima kontroliuoti orlaivius lėkiojima su radio ir nustatyti saugumą iš ju be aviatorių juose? Ar žinot, kad kuomet jus perkat Helmar Cigarettes, jus gaunat tyrą Turkiską Tabaką jūsų pinigų vertės?

LAIVO "BREMEN" PIRMTINĖ KELIONE.

Pagal pranesimą kabeliu, laivas "BREMEN", kurį ka tik pabudavojo NORTH GERMAN LLOYD, jau išplaukė iš Bremenio ir apie 18 Balandžio priibus į New Yorką su 350 pirmos-antros klesų pasazierių ir su 389 trečios. Iš New Yorko išplauks atgal apie 23 d. Balandžio.

REIKALINGI ROBINIŲ BATŲ DIRBĖJAI MERGINOS MOKINTIS **AMERICAN RUBBER CO.** netoli Kendal Sq. CAMBRIDGE MASS.

REIKALINGI AGENTAI.

Po visus miestelius Suvienuose-Valstijose, pardavinėt garantuojamas nuo lietas Rain-fotus, Lietuvių išdirbystės. Dabar sezonas, atsiskaukt tuojau ir klauskit informacijų. (21) Biznio vedėjas F. W. TIKNIS American Eagle Garment Co. 339 W. Broadway, So. Boston, Mass.

EKSURSJA Į LIETUVĄ ANT LAIVO "BERENGARIA"
Viena iš didžiausių ekskursijų Lietuvoje ant laivo "Berengaria" įvyks 5 d. Biracho. Ponas G. A. Hachette, keliaujantis Cunard Linijos agentas iš Chicago distrikto, plaunsi slyti su pasazieriais. Jis aprūpins pasazierius visais reikalingais ir padarys kelionę smagia ir patogia.

REIKALINGI PAINTERIAI.
Vienas turi turti patalio darbo patalio, kitas turi būti ofitinis namas su tuo amato. Lietuvių, palaukite ir gauti, duokite mums savo adresą. F. BENKIS 331 Broadway, So. Boston.

PARDAVIMAI.

PARSIDUODA Visoki daiktai (Hawthorne & Bonding Store). Būna yra daug daiktų, gerų lietuvių apyvokių vėlių. Priešais pardavimą, savininkas išvažiavo į Lietuvą. Atsiskaito. JOHN KERESZ 114 Ames St., Montello, Mass.

PARSIDUODA RUBI KRAUTUVE

Pigiai, delto, kad turis su savimi eikalo tuojau išvažiavo Lietuvai. Kas nori matyti, kreipkitės. 565 Main St., Cambridge, Mass.

PARSIDUODA DVI KETURIAS KONCERTINOS su trikampiu, 104 tonis, zemo balsu. Parduos ketvirtinis, garsus balsas. Kreipkitės. JOHN ROKAS 19 Lawrence St., Brighton, Mass.

PARSIDUODA GROSERNE su mažu užpakaliu, su formos, su žalia kaina. Priešais pasavimo savininkas turi greit išvažioti. J. P. 399 W. 2nd St., So. Boston, Mass.

TAISOME AUTOMOBILIUS IR ABELNAI VISOKIAS MASINAS.

Mes taisome ir užtikiname, kad koks darbas bus mums padarytas, atvirkinkas bus užbaigiamas. Jūsų automobilus pasigadina ant jėgos, mes jais ir pristatome į paskatą visą arba sutaisome. Norim pasidaryti ir prikiči automobilus, komandas ir mašinas, sutarimą duosim jums. Savininkas. CHAS VAZNIS GENERAL AUTO REPAIRING CO. Telephone: Hyde Park 1402 W. 152 Hyde Park ave., Boston, Mass.

KRAUTUVNINKAI!

Mes galime aprūpinti jus su biznį šiais daiktais:

Ūčėkomis Rogutėmis
Spatais Curbelais
Grėbliais Spynėmės
Matikais Lempomis
Vežimėliais Fielyčiomis
Išvriais Šiuplėmės
Iškiais Slamstgeležiais

L. B. POTTER & CO.

124 SIXTH STREET, SCRANTON, PA.

Tel. South Boston 2613
Residence Aspinwall 6551
SUSANNE M. PUISHEA SHALLA (PUISIUTE)

Lietuvė Moteris Advokatė
253 Broadway, So. Boston, Mass.

Phone, West 2491
DR. J. JONKAITIS

Laikas: 1-3 ir 7-9 val. vak.
3732 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

SEVEROS GYDULĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Tuomet žmonių, išsėrimų, vartojant

SEVERAS ESKO
Antiseptiškas Moksia

Varčijamas nuo niežų, išsėrimų ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c.

Klauskite pas apiektorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

TAUPLYK SIUOS LEIBELIUS NUO STANDARD IR CHALLENGE PIENO

DELEI BRANGIŲ DOVANŲ

LAIKYK KELIAS BLEKINES SAVO PENTREJ

PASIUSK BILĖ KURIUO ADRESU, KURIE RAN-

PASI ANT LEIBELIO UZ-

PAKALIO, REIKALAU-

DAMAS ILLUSTRUOTŲ

PREMIJŲ LISTO.

"Verta tauptyt siuos Leibelius"

Tel. No. 550

LIETUVIŲ GYDYTOJAS

Dr. Francis A. Reynolds

(RINGAILA)

Ofiso valandos:

Rytai iki 9 val. Po pietų nuo 2 iki 4. Vakaraai nuo 6 iki 9. Nedėliomis nuo 1 iki 3.

419 MAIN ST., ATHOL, MASS.

Tel.: Market 6234 ir Market 4526

DAKTARAS

F. MATULAITIS

LIETUVIŲ GYDYTOJAS

Priima ligonius sekanciomis valandomis.

Nuo 1-3 po pietų; Nuo 7-8 vakare.

8709 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Tel.: Richmond 1410

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.

GYDO CHRONIKAS IR SLAPTAS LIGAS.

VALANDOS.

Nuo 8 iki 10 ryto. Nuo 2 iki 3 diena. Nuo 7 iki 8 vakara.

321 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Telefonas 5112-W.

Dr. A. Gorman-Gumauskas

LIETUVIŲ DENTISTAS

Valandos: nuo 10-12 diena; nuo 2-5 po pietų; nuo 6-8 vakare; Nedėliomis nuo 10-12 diena.

705 N. Main st. kamp. Broad st. MONTELO, MASS.

LIETUVIŲ GARAGE.

Parduodame visokius automobilius, ju dalis ir reikmenis (supplies). Išrandavojame automobilius del pasivažiavimo, ir užtikiname ekspert mekaniķa del sutaisymo mašinų. (?)

PETRAS JAKIMAVICIUS

541 East Broadway, South Boston, Mass. Telefonas: So. Boston 51370.

70 DAINŲ!

Choru ir ju vadovu žiniai: Atspausdinta 70 choralių dainų vienoje knygoje. Diduma tu dainų maišytų chorų balsams; dalis ju vyrų arba ir moterų kvartetai ir dalis duetta, kurie tinka geriausiai vaikų chorams.

Knygos kaina 1 d. 50c.

Atyda! Kas ims iš karto 20 knygu, gaus už 25 dol.

Siusk pinigus ir rašyk: M. PETRAUSKAS

769 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 546-W

DAKTARAS

A. L. KAPOCIUS

LIETUVIŲ DENTISTAS.

VALANDOS Nuo 9 iki 12 diena. Nuo 2 iki 9 vak. Nedėliomis: iki 1 v. po pietų.

Seredomis iki 12 diena. Ofisas "Keleivio" name 251 Broadway, tarpe C ir D st. SO. BOSTON, MASS.

ADVOKATAS
H. G. McDOWELL
VEDA VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE. RODA DUODA VISIEMS DYKAI. KREIPKITES PPATISKAI ARBA LAISKU (-)

H. G. McDOWELL
80 WALL ST., Room 617, NEW YORK, N. Y.

LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS (AKIŲ SPECIALISTAS)

J. L. Pašakarnis O. D.

377a BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Išgaminuoju akis, pritaikau akinius ir sulauzytus sutaisau už prieinamą kainą.

J. L. Pašakarnis O. D.

377a BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"Verta tauptyt siuos Leibelius"

MEDICINOS DAKTARAS

Leo J. Podder

IS PETROGRADO

Profesorius daktaru Kolegijoj SPECIALISTAS VYRU IR MOTERU LIGŲ, TAIPGI KRAUJO IR SKAUSO LIGŲ.

Gydo, reikalauj esant, su X-Ray ir elektra.

Ofiso valandos: Nuo 5 iki 6:30 vakaraai. Nedėliomis nuo 11 iki 1.

360 COMMONWEALTH AVE., arti Massachusetts Ave., Telephone Back Bay 0458.

69 CHAMBERS STREET, Phone: Haymarket 3390.

Ofiso valandos: 8-9 A.M. 2-3, 7-8 P.M. BOSTON.

Kalba rusiškai ir lenkiškai.

VALUTKEVICIUS

TREJANKA

arba TREJOS-DEVYNERIOS

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių, saknų ir žievių. Gydo visokias skilvio ligas: nemaligą, dispepsiją, ispatimą, riemę ir t. t. Geriausiai pataiso apetitą.

Trejanų pakelis 50c.

SALCIO IR GRIPŲ PROSKOS.

Nuo salcio galvoje, gripo, salcio purtymo, skaudėjimo kuno ir kaulų. Nėra gerosny gyduoliu nuo šių nesmaguonių, kaip Valutkeviciaus Salcio ir Gripo Proskos.

Pakelis 50c.

Siusk Money Orderį ar stampomis.

ANTHONY VALUTKEVICH PH. G.

15 Intervale st., Montello, Mass.

PETRAS VALUKONIS

Tik vienas lietuvis.

Auksoorus ir Laikrodininkas

Per 12 metų So. Bostone parduodu ir taisau visokius rusies aikrodzius, ziedus, lenčius ir siaip visokius auksoorus ir auksoorus daiktus. Darba ir užsėmus pirmu per kita ir išpildau teisingai ir greitai. (?)

P. VALUKONIS

SO. BOSTON, MASS.

375 BROADWAY

LIETUVIŲ DENTISTAS

Dr. M. V. Casper

(KASPARAVICIUS)

425 Broadway, priešais paštą. SO. BOSTON Tel. So. Boston 823

Ofiso valandos:

Nuo 9:30 iki 12 Nuo 1 iki 5 Nuo 6:30 iki 9 Subatomis nuo 9:30 iki 12 ir nuo 1 iki 5 vakare.

LIETUVIŲ DENTISTAS

Dr. N. M. Friedman

SPECIALISTAS VENERIAKU LIGŲ.

VYRU IR MOTERU. Taipgi kraujo ligų ir Reumatizmo.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakara.

1069 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 2488

Dr. J. C. Landzius

(GYDYTOJAS IS LIETUVOS)

VALANDOS: 9-11; 2-4; 6-9

506 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Suvažinėjo moterį.
Ant Central Skvero, Lynne, automobilis suvažinėjo seną moteriškę. Vežėjas buvo areštuotas.

Automobiliai susikulė.
Ant Columbia Rd. susikulė aną dieną du automobiliai priešakiais. Nelaimėje buvo sužeisti du vaikai.

SYMPHONY HALL

HUNTINGTON and MASS. AVE. BOSTON, MASS.

NEDELIŲ PO PIETŲ

BALANDŽIO-APRIL 22, NUO 3:30 VAL.

IVYKS GARSUS SMUKININKO

MISCHA ELMAN KONCERTAS

Programas susidės iš daugelio svarbių kompozicijų, kaip anti Concerto in E-Mendelssohn, Adagio-Mozarto, Nocturno-Chopino, Hungariskas Sokis, No. 7 — Brahms ir daugybė kitų. Akomponuos Josef Bonime. Tikietai pasiduoda Symphony Hall.

VIETINĖ LIETUVISKA

APTIEKA

BOSTONE

RECEPTUS SUTAISSOM EUROPOS ir AMERIKOS DAKTARŲ.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias, Saknis, zoles ir Ziedus.

Tikra Lietuviška TREJANKA 50c.

Prisiunciname Vaistus ir per paštą.

Oficialiai įgaliojiniai Lietuvos "VAISTIJOS".

Jeigu kokių nors vaistu negautumet kiur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. SIDLAUSKAS

Provizorius 373 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PIGENYBES!

FARBOS ir GELEŽIES PREKIŲ

Farbos \$1.75 už galoną

Padarytų mūsų faktoreje, tikra jų vertė \$3.00